

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2015

schválená riaditeľom Vojenského historického ústavu dňa 26. apríla 2016.

verejný odpočet sa uskutoční 10. mája 2016 v zasadačke VHÚ, Krajná 27, Bratislava o 10.00 h.

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie:

Vojenský historický ústav

Sídlo organizácie:

Bratislava, Krajná 27 (PSČ 821 04)

Rezort:

Ministerstvo obrany SR

Forma hospodárenia:

štátna rozpočtová organizácia

Riaditeľ:

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

Členovia vedenia:

Riaditeľ odboru VHV

- zástupca riaditeľa VHÚ:

PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.

Riaditeľ VHM:

od 1. 1. 2015 do 31. 3. 2015 funkcia

personálne neobsadená,

od 1. 4. 2015 mjr. Ing. Milan KUBIZNIAK

Riaditeľ VHA:

Mgr. Peter KRALČÁK, PhD.

Vedúca skupiny finančného

a personálneho zabezpečenia VHÚ:

Mgr. Alena BALÁŽIKOVÁ od 14. 7. 2016

nástup na materskú dovolenku,

z. Eva BUDZAKOVÁ, od 14. 7. 2016

poverená na výkon funkcie

Vedúci oddelenia logistického

zabezpečenia a služieb VHÚ:

Ing. Štefan KUKUMBERG

**KONTAKTNÉ ADRESY,
TELEFONICKÉ A FAXOVÉ SPOJENIE**

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV („VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

vhu@vhu.sk

ODBOR VOJENSKOHISTORICKÝCH VÝSKUMOV VHÚ („OVHV VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

ovhv@vhu.sk

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV („VHA“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./fax./02/48207720

vha@vhu.sk

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM („VHM“)

Orviská cesta, LDS F-6

921 01 Piešťany

tel./033/7913804 ,fax 033/7913854

vhmpiestany@vhu.sk

MÚZEJNÉ ODDELENIE SVIDNÍK VHM

Bardejovská 14

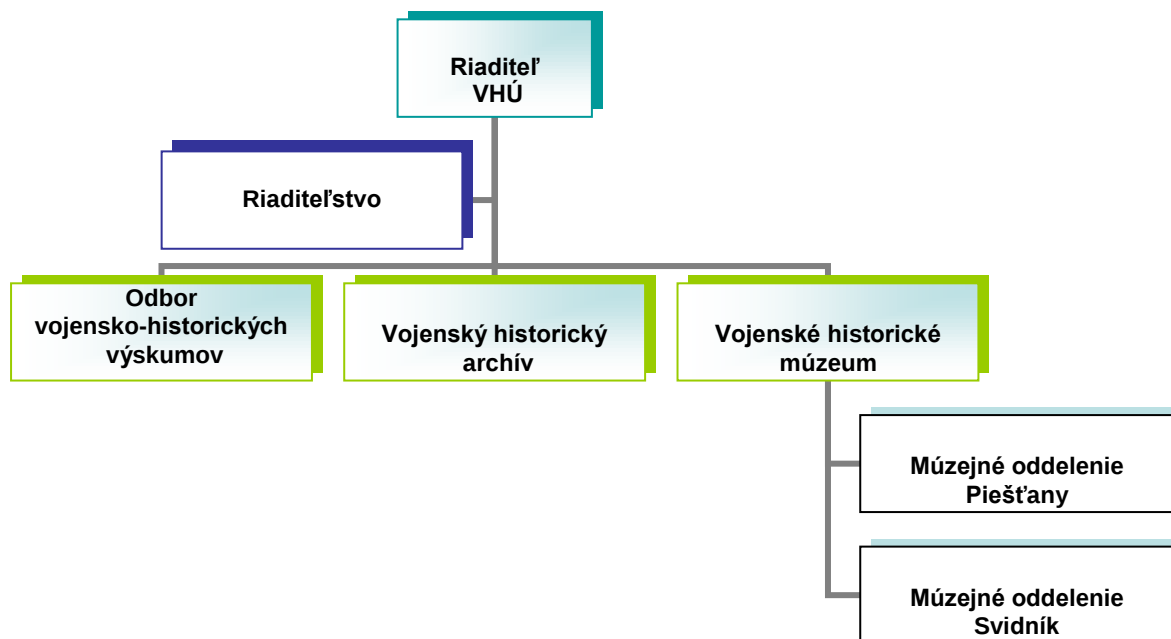
089 01 Svidník

tel. 054/7521398

vhmsvidnik@vhu.sk

Vojenský historický ústav ("VHÚ") bol zriadený rozkazom ministra obrany SR (RMO) č. 27 z 26. apríla 1994 s účinnosťou od 1. mája 1994 ako vedecko-výskumné, archívne a múzejné zariadenie Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie. Zriaďovacou listinou č. 50 021/1997 a RMO č. 99/1997 bol s účinnosťou od 1. januára 1998 transformovaný a zriadený ako štátna rozpočtová organizácia.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA VHÚ

* Riaditeľstvo VHÚ Bratislava:

vedúci starší dôstojník - špecialista VHÚ
samostatný referent - technik BOZP VHÚ
odborný referent (VS) VHÚ
oddelenie logistického zabezpečenia a služieb VHÚ
Vedúca skupiny finančného a personálneho VHÚ

Dislokácia pracovísk VHÚ:

Bratislava

- riaditeľstvo VHÚ
- Odbor vojenskohistorických výskumov
- Vojenský historický archív

Piešťany

- Vojenské historické múzeum (riaditeľstvo, múzejné oddelenie)

Svidník

- múzejné oddelenie Vojenského historického múzea

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

2.1 POSLANIE VHÚ

A/ zabezpečovať rozvoj

- ▶ slovenskej vojenskej historickej vedy v súlade so štátnou vednou politikou a koncepciou rozvoja vojenskej vedy,
- ▶ vojenského archívnictva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenského múzejníctva v súlade so zákonom č. 206/2009 o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, výnos Ministerstva kultúry SR z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a v galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty,
- ▶ špecializovanej vedeckej knižnice a knižničných služieb v súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona z. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenskohistorických služieb,
- ▶ všestrannej starostlivosti o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov.

B/ realizovať súčinnosť aktivít so zložkami MO SR pri zabezpečovaní

- uznesení vlády SR z oblasti ochrany a revitalizácie národného kultúrneho dedičstva v rezorte ministerstva obrany,
- priebežnej realizácie Protokolu medzi Ministerstvom obrany SR a Ministerstvom obrany ČR o rozdelení archívnych fondov a spisových celkov Československej armády a ich spoločnom využívaní z 26. októbra 1995,
- zastupovania Ministerstva obrany SR v komisii Ministerstva vnútra SR na prípravu dvojstranných medzištátnych dohôd o vojnových hroboch,
- odborného dohľadu nad vyradovaním registratúrnych záznamov v rezorte ministerstva obrany,
- spracovania návrhov rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, ako aj činnosti Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR,
- spracovania návrhov vystúpení ministra obrany na podujatiach súvisiacich s vojenskohistorickou problematikou (historické výročia, stretnutia s účastníkmi odboja a veteránmi),
- spracovania návrhov odpovedí na žiadosti a návrhy adresované ministrovi obrany SR, vzťahujúce sa na oblasť vojenských dejín a tradícií, resp. realizovať ich priame vybavovanie,
- spracovania odborných stanovísk k návrhom na povyšovanie účastníkov národného boja za oslobodenie,
- vojenského vzdelávania a výchovy (publikačná činnosť, prednášky),
- zriaďovania siení cti a slávy (odborná, metodická a materiálna pomoc),
- udeľovania čestných a historických názvov vojenským útvarom (odborné stanoviská),
- tvorby vojenskej symboliky (odborné stanoviská, návrhy).

2.2 PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY ODBORNÝCH ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK VHÚ

ODBOR VOJENSKOHISTORICKÝCH VÝSKUMOV

Špecializovaná zložka VHÚ pre vedecký výskum a spracovávanie dejín vojenstva a vojenských dejín Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Zodpovedá za rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy a prezentáciu jej výsledkov na Slovensku i v zahraničí, za rozvíjanie spolupráce s príbuznými vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied, vysokými školami na Slovensku a medzinárodnej vedeckej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy.

Hlavné úlohy odboru:

- zabezpečovať špecializovaný základný a aplikovaný vojenskohistorický výskum,
- riešiť metodické a metodologické otázky slovenskej vojenskej historickej vedy,
- spracovávať výsledky výskumu vo forme syntetických prác, monografií, štúdií, vedeckých statí, referátov, podkladov a expertíz,
- popularizovať vojenské dejiny Slovenska odbornými článkami, prednáškovou činnosťou, besedami a rôznymi formami prezentácie v tlačových a elektronických médiách.

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV

Vojenský historický archív (ďalej len „VHA“) je v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov verejným štátnym archívom, začleneným do skupiny špecializovaných verejných archívov. V systéme vojenského archívniectva a registratúr má postavenie konečného archívu s celoštátnou pôsobnosťou. Jeho súbory archívnych dokumentov, archívnych fondov a archívnych zbierok sú súčasťou archívneho dedičstva SR.

VHA:

- sústreďuje a uchováva písomné archívne dokumenty a iné formy záznamov trvalej dokumentačnej hodnoty, ktoré vznikli činnosťou vojenských ústredných orgánov, vojenských veliteľstiev, vojenských útvarov, inštitúcií a zariadení, ktoré v minulosti mali alebo v súčasnosti majú sídlo na území Slovenska, t. j. k. rakúsko-uhorskej armády do roku 1918, česko-slovenskej armády v rokoch 1918 - 1939, slovenskej armády v rokoch 1939 - 1945, česko-slovenskej armády v rokoch 1945 - 1992 a Armády (ozbrojených síl) SR po roku 1993, zabezpečuje ich uloženie, ochranu, ošetrovanie, odborné spracovanie a sprístupňovanie,
- ochraňuje archívne dokumenty, ktoré vznikli činnosťou orgánov a osôb prvého a druhého česko-slovenského odboja (1914 - 1918, 1939 - 1945), ako aj ďalšie písomnosti, archívne a špeciálne zbierky týkajúce sa vojenských dejín Slovenska, kmeňové doklady vojenských osôb (vojakov a poddôstojníkov od ročníka narodenia 1911),
- zhromažďuje a uchováva historické vojenské predpisy, fotografie, vojensko-historické a vojenskoodborné práce, filmy, mikrofily, mapy a rôzne tlačoviny,
- preberá od Vojenského archívu - centrálnej registratúry MO SR spisové fondy a celky po uplynutí príslušnej lehoty uloženia, uskutočňuje dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve - centrálnej registratúre MO SR a vo všetkých útvaroch ozbrojených síl SR,

- rozvíja spoluprácu s archívmi na území SR, ako aj s pracoviskami Vojenského ústredného archívu Armády ČR v Prahe a Olomouci, ako aj s ďalšími špecializovanými archívmi (napr. Maďarská republika, Spojené štáty americké, Belgické kráľovstvo...).

Hlavné úlohy VHA:

- vykonávať predarchívnu starostlivosť a preberať archívne dokumenty od ich pôvodcu alebo vlastníka,
- evidovať archívne dokumenty, ktoré archív prebral, udržiavať evidenciu v súlade so skutočným stavom a oznamovať zmeny v evidencii,
- ochraňovať archívne dokumenty,
- sprístupňovať archívne dokumenty, vrátane vypracúvania archívnych pomôcok,
- umožňovať výkon štátneho odborného dozoru,
- umožňovať prístup k archívnym dokumentom, archívnym pomôckam a evidencii archívnych dokumentov,
- vypracúvať program vyhotovovania konzervačných kópií archívnych dokumentov,
- poskytovať archívne služby.

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM

Vojenské historické múzeum (ďalej len „VHM“) je štátne múzeum zriadené v súlade so zákonom č. 206/2009 o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a zaregistrované na Ministerstve kultúry SR (registračná listina č. MK: 2156/98 - 400) ako špecializované štátne múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou.

Odborné zameranie a špecializácia VHM v zmysle ustanovení registračnej listiny spočíva v zhromažďovaní, odbornom spracovaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska. V oblasti svojej špecializácie voči iným múzeám plní funkciu metodického centra.

Hlavné úlohy VHM:

- akvizičná činnosť v oblasti svojej špecializácie,
- vedenie odbornej evidencie:
 - chronologická evidencia - 1. stupeň,
 - katalogizácia - 2. stupeň,
- zabezpečovanie všestrannej ochrany a bezpečnosti budov a priestorov, v ktorých sú zbierkové predmety uložené,
- odborná ochrana zbierkových predmetov, ich základné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie,
- preventívna ochrana a odborné uloženie zbierkových predmetov,
- ochrana zbierkových predmetov pri ich premiestňovaní, sprístupňovaní a využívaní,
- kategorizácia zbierkových predmetov,
- revízia zbierkových predmetov,
- poskytovanie údajov do centrálnej evidencie zbierkových predmetov,
- využívanie a sprístupňovanie zbierkových predmetov formou:
 - stálych expozícií,
 - dlhodobých, krátkodobých a putovných výstav,
 - publikačnej a edičnej činnosti,

- kultúrno-vzdelávacích aktivít,
- vedeckovýskumnej činnosti,
- zabezpečovanie základnej ochrany národných kultúrnych pamiatok vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, kultúrnej pamiatky v Tokajíku a objektov areálu VHM v zmysle vyhlášky č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov.

2.3 STREDNODOBÝ VÝHĽAD VHÚ

Priority:

- rozvíjať VHÚ ako inštitúciu efektívne integrujúcu špecializované vojenskohistorické pracoviská rezortu ministerstva obrany a dosahujúcu vo vojenskej historickej vede, vojenskom archívnictve a múzejníctve výsledky porovnateľné s inštitúciami obdobného zamerania v Slovenskej republike i v zahraničí;
- zabezpečovať rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy ako systému poskytujúceho najnovšie poznatky z vojenskej histórie pre potreby vzdelávania a výchovy;
- dobudovaním nových depozitov skvalitniť komplexnú odbornú starostlivosť o archívne dokumenty, zvýšiť úroveň ich odborného spracúvania a poskytovania archívnych služieb;
- v rámci pridelených rozpočtových prostriedkov v podmienkach VHM usilovať sa o splnenie strategických cieľov; stratégiu rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018, pokračovať vo výstavbe VHM tak, aby svojím kultúrno-vzdelávacím a výchovným pôsobením bolo schopné efektívne prispievať k poznávaniu a popularizácii vojenských dejín Slovenska;
- pokračovať v rozvíjaní spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami Severoatlantickej aliancie aktívnou účasťou na práci Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG), i na základe rozvoja dvojstrannej spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami jeho členských krajín, aktívne pôsobiť v Medzinárodnej komisii pre vojenské dejiny (C.I.H.M.);
- pokračovať v skvalitňovaní technického a materiálneho vybavenia pracovísk VHÚ s dôrazom na postupné budovanie automatizovaného systému uloženia, spracovávaní, vyhľadávania a poskytovania vedeckých, archívnych a múzejných informácií.

A/ V oblasti vedecko-výskumnej činnosti

- základný vedecký výskum rozvíjať v súlade s dlhodobým programom výskumu, konkretizovaným v projektoch výskumu, ako systematickú činnosť s cieľom rozšíriť poznatky o dejinách vojen a ozbrojených konfliktov, vývoji armády, vojenského umenia, vojensko-teoretického myslenia, zbraní a vojenskej techniky;
- zvýšiť podiel základného výskumu vojenských dejín Slovenska v období po skončení druhej svetovej vojny;
- vstupovať do celoštátnych vedeckých projektov garantovaných Slovenskou akadémiou vied, resp. jej Historickým ústavom a sektorom univerzít a vysokých škôl;
- intenzívnejšie rozvíjať medzinárodnú spoluprácu na báze riešenia spoločných vedeckých projektov s partnerskými organizáciami a inštitúciami doma i v zahraničí;
- usilovať sa o účinnejšie prepojenie základného a aplikovaného výskumu s vyústením do efektívneho využívania ich výsledkov v spoločenskej praxi pri formovaní historického vedomia občanov, ich pozitívneho vzťahu k ozbrojeným silám a pri skvalitňovaní procesu vzdelávania a výchovy príslušníkov Ozbrojených síl SR.

B/ V archívnej činnosti

- ▶ skvalitniť podmienky uloženia ochrany archívnych fondov a zbierok;
- ▶ zvýšiť kvalitu spracovávaní odbornej evidencie archívnych dokumentov a archívnych pomôcok (inventáre, katalógy);
- ▶ skvalitniť informovanie verejnosti o archívnych fondoch a zbierkach prostredníctvom publikovania informačných správ (po ukončení archívneho spracovania fondu alebo zbierky);
- ▶ vytvoriť technické podmienky na spracovávanie archívnych materiálov na elektronických nosičoch;
- ▶ vytvárať podmienky na postupné reštaurovanie a konzervovanie poškodených archívnych dokumentov s uprednostnením archívnych dokumentov I. a II. kategórie,
- ▶ vytvárať špeciálne zbierky slovacikálnych militárií získaných zo zahraničných archívov.

C/ V múzejnej činnosti

- ▶ v činnosti komisie na tvorbu zbierok sústrediť pozornosť na získavanie zbierkových predmetov z obdobia 18. - 20. storočia;
- ▶ doplnením a modernizáciou technického vybavenia pracovísk vytvoriť podmienky na spracovávanie múzejnej evidencie v elektronickej forme a na skvalitnenie odbornej ochrany zbierkových predmetov;
- ▶ zvýšiť úroveň múzejnej komunikácie s verejnosťou prostredníctvom múzejných prezentačných prostriedkov;
- ▶ skvalitniť odbornú spoluprácu s múzeami, ktoré disponujú predmetmi dokumentujúcimi vývoj vojenstva a so Zväzom múzeí na Slovensku.

D/ V personálnej oblasti

- ▶ zvyšovať kvalifikáciu vedeckých pracovníkov formou doktorandského štúdia a získavania vedeckých kvalifikačných stupňov;
- ▶ zvyšovať kvalifikáciu múzejných a archívnych pracovníkov formou špecializovaných kurzov a školení;
- ▶ usilovať sa o zvýšenie, resp. udržanie plánovaných tabuľkových počtov VHÚ tak, aby bol schopný požadovaným spôsobom plniť úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti múzejníctva a archívniectva.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Vzhľadom na skutočnosť, že VHÚ nemá uzavretý kontrakt podľa Návrhu opatrení na vypracúvanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 z 20. 12. 2000), túto časť výročnej správy nevypracúva.

4. ČINNOSŤ VHÚ A JEHO NÁKLADY

VHÚ komplexne riadi, všestranne zabezpečuje a koordinuje činnosť troch vojenskohistorických pracovísk:

- vedecko-výskumného (odbor vojenskohistorických výskumov),
- archívneho (Vojenský historický archív),
- múzejného (Vojenské historické múzeum).

4. 1 Hlavné činnosti VHÚ

- a) základný a aplikovaný výskum v oblasti vojenských dejín Slovenska;
- b) realizácia výsledkov vedeckej a odbornej práce v odborných domácich i zahraničných časopisoch a publikáciách prostredníctvom vlastnej edičnej činnosti, referátov na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí, bibliografickej, vedecko-informačnej, archívnej služby a výstavnej činnosti;
- c) zhromažďovanie, ochrana, odborné spracovávanie a sprístupňovanie písomných a hmotných pamiatok z dejín vojenstva, vojenských dejín Slovenska a Slovákov od najstarších čias až po súčasnosť;
- d) spracovávanie odborných expertíz a podkladov pre nadriadené zložky rezortu ministerstva obrany, ústredné orgány štátnej správy;
- e) nadobúdanie, odborná evidencia a ochrana múzejných zbierkových predmetov, vytváranie sprievodnej odbornej dokumentácie;
- f) využívanie, sprístupňovanie a prezentácia zbierkových predmetov formou expozičnej, výstavníckej, publikačnej, kultúrno-vzdelávacej a osvetovej činnosti;
- g) uchovávanie archívnych dokumentov, t. j. písomností a iných foriem záznamov trvalej hodnoty pochádzajúcich z činnosti Ministerstva obrany SR, Generálneho štábu OS SR, vojenských veliteľstiev a telies, ktoré mali alebo majú sídlo na území Slovenska, odhliadnuc od formy štátneho útvaru;
- h) budovanie špecializovanej vedeckej knižnice;
- i) rozvíjanie spolupráce s pracoviskami a stavovskými organizáciami príbuzných vedných odborov, s vysokými školami, múzeami a archívmi na území SR;
- j) spolupráca so zahraničnými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami podobného odborného zamerania, rozvíjanie medzinárodnej spolupráce vo vede a výskume, v archívnej a múzejnej oblasti, najmä v rámci C.I.H.M. (Medzinárodný výbor pre vojenskú históriu) a Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG),
- k) vydávanie odborného časopisu Vojenská história;
- l) zabezpečovanie ochrany a využívania areálov národných kultúrnych pamiatok - vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, pamätného miesta v Tokajíku a vojnového cintorína nemeckých vojakov v Hunkovciach.

4.2. Produkty VHÚ

Publikácie (syntézy, monografie, zborníky), časopis Vojenská história, vedecké konferencie, sympóziá, semináre, vedecké štúdie, referáty, prednášky, odborné expertízy, posudky, podkladové materiály, vedecko-informačné a vojensko-historické služby, konzultačná činnosť.

Archívne fondy, archívne pomôcky, archívne služby a správne úkony (vybavovanie žiadostí - odpisy archívnych dokumentov, výpisy z nich, potvrdenia, atď.), vyrad'ovacie konanie.

Fondy múzejných zbierkových predmetov, odborná múzejná evidencia, stále múzejne expozície vo Svidníku a v Piešťanoch, krátkodobé výstavy, metodická a materiálna pomoc vojenským telesám pri zriaďovaní siení cti a slávy.

Údržba, konzervovanie, opravy a rekonštrukcie objektov národných kultúrnych pamiatok na Dukle a vo Svidníku, kultúrnych pamiatok v Tokajíku, Hunkovciach a Piešťanoch, ich sprístupňovanie verejnosti.

4.3. Náklady na činnosť VHÚ

Náklady VHÚ na realizáciu činnosti v rámci jeho pôsobnosti, ako vedecko-výskumného, archívneho a múzejného zariadenia Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie, sú podrobne rozpracované v kapitole 5 „Rozpočet organizácie“.

ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1. PLNENIE ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU

5.1.1 Zhodnotenie zamestnanosti

Schválené priemerne evidenčné počty:

profesionálnych vojakov: 3

zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme: 63

zamestnanec podľa ZP: 1

Skutočné priemerne evidenčné počty:

profesionálnych vojakov: 2,8

zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme: 62,034

Tab.: Prehľad dočasnej práceneschopnosti profesionálnych vojakov:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	0/0
Práceneschopnosť nad 10 - 21 dní	1/10
Práceneschopnosť nad 21 dní	1/38

Tab.: Prehľad dočasnej práceneschopnosti zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	5/52
Práceneschopnosť nad 10 - 21 dní	7/72
Práceneschopnosť nad 21 dní	9/471

5.1.2 Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov

Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov na rok 2015, ktorý bol VHÚ pridelený sekciou ekonomiky Ministerstva obrany SR („SEEK MO SR“).

	v €
PRÍJMY SPOLU	16 705
VÝDAVKY SPOLU	1 317 346
I.BEŽNÉ VÝDAVKY /600/	1 317 346
1.Limit miezd, platov, služobných príjmov a OOV /610/	622 603
2.Poistné a príspevok NÚP /620/	237 171
3.Tovary a ostatné služby /630/	430 493

4.Bežné transfery /640/	27 079
II. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY /700/	0

5.1.3 Rozpočtové opatrenia

V priebehu roka 2015 bolo vykonaných 17 rozpočtových opatrení, čím sa bežné výdavky RO VHÚ v roku 2015 navýšili takto:

ROZPOČTOVÉ OPATRENIA	v €
- v kategórii 610 - zvýšenie o sumu	22 328
- v kategórii 620 - zvýšenie o sumu	2 896
- v kategórii 630 - zvýšenie o sumu	99 846
- v kategórii 640 - zvýšenie o sumu	11 449
- v kategórii 700 - zvýšenie o sumu	45 000

Vykonanými rozpočtovými opatreniami SEEK MO SR bol rozpočet VHÚ upravený nasledovne:

	v €
PRÍJMY SPOLU	62 196,67
VÝDAVKY SPOLU	1 470 175
I.BEŽNÉ VÝDAVKY /600/	1 425 175
1. Limit miezd, platov, služobných príjmov a OOV /610/	644 931
2. Poistné a príspevok NÚP /620/	234 275
3. Tovary a ostatné služby /630/	530 339
4. Bežné transfery /640/	15 630
II. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY /700/	45 000

5.2 Príjmy rozpočtovej organizácie VHÚ

Plnenie príjmov RO VHÚ bolo v roku 2015 na **372,32 %**, rozpočtovej kapitoly.

Tab.: Príjmy RO VHÚ za rok 2014

Plánovaný príjem €	Upravený príjem €	Skutočný príjem €	Plnenie zo skutočného príjmu (%)
16 705	58 053	62 196,67	372,32

Za rok 2015 bolo plnenie príjmov najmä z prenájmu bytových a nebytových priestorov, platby od obyvateľstva za vyhotovenie kópií archívnych dokumentov, vstupného do expozícií Vojenského historického múzea od obyvateľstva, za prenájom múzejných

predmetov a z čiastočných refundácií mzdových prostriedkov ukončených projektov (štrukturálne fondy EÚ).

5.3 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ

Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ v roku 2015 boli čerpané na 99,92 %. Čerpanie bežných rozpočtových výdavkov v roku 2015 bolo vyššie ako za rovnaké obdobie v roku 2014.

Vývoj čerpania kapitálových výdavkov v roku 2015, v porovnaní s rokom 2014, mal rastúci trend. Suma rozpočtových prostriedkov v účtovnom roku 2015 bola vyššia, než v roku 2014.

5.3.1 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ podľa ekonomickej klasifikácie

Tab.: Výdavky spolu /600 + 700/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 317 364	1 470 175	1 469 024,94	1150,10	111,51	99,92

Tab.: Mzdy, platy /610/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
622 603	644 931	644 924,03	6,97	103,59	100,00

Tab.: Poistné a príspevok NÚP /620/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
237 171	234 275	234 261,15	13,85	98,77	100,00

5.3.2 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ

Tab.: Cestovné náhrady /631/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
20 500	16883,44	16883,43	0,01	82,35	100,00

Čerpanie: Z celkového objemu čerpania predstavovali náklady na tuzemské pracovné cesty sumu vo výške 6599,99 € a náklady na zahraničné pracovné cesty (výskum slovacikálnych militárií v zahraničných archívoch - v súlade s plánom vedecko-výskumnej činnosti,

bilaterálna spolupráca so zahraničnými partnerskými pracoviskami, aktívna účasť na medzinárodných konferenciách a sympóziách, účasť na slávnostných zhromaždeniach a pietnych aktoch v zahraničí) finančnú čiastku v celkovej výške 10 079,44 €, príspevok - návšteva rodiny prof. vojaka 204,00 € (cestovné).

Tab.: Energie, voda a komunikácie /632/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
173 700	149 383,29	148 827,42	555,87	85,68	99,63

Čerpanie: Finančné prostriedky na energiách vo výške 148 827,42 € boli použité na energiu elektrickú vo výške 44 382,16 €, na nákup plynu vo výške 65 694,13 € a na tepelnú energiu vo výške 11 318,09 €, náklady na vodné-stočné boli 19 424,56 €, na poštové služby a telekomunikačné služby 12 421,76 € a na komunikačnú infraštruktúru 4053,12 €.

Tab.: Materiál /633/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
27 966	28 825,41	28 812,02	13,39	103,03	99,95

Čerpanie: Finančné prostriedky boli čerpané na nákup výpočtovej techniky 1 797,17 €, telekomunikačnej techniky 265,62 €, prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení 1 692,52 €, všeobecného materiálu 19 714,55 €, kníh a časopisov (vytváranie knižničného fondu), 3 198,41 €, pracovných odevov, obuvi a pracovných pomôcok 0,00 €, softvér 1 669,44 € a na reprezentačné 474,31 €.

Tab.: Dopravné /634/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
22 100	15 528,80	15 528,15	0,65	70,26	100,00

Čerpanie: Na nákup palív, mazív, olejov a špeciálnych kvapalín v hodnote 8499,67 €; výdavky na servis, údržbu, opravy a výdavky s tým spojené 7028,48 €, karty, známky, poplatky 0,00 €.

Tab.: Rutinná a štandardná údržba /635/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
33 500	70 843,06	70 711,87	131,19	211,08	99,81

V rámci rutínnej a štandardnej údržby boli v hodnotenom období vykonané tieto práce:

Riaditeľstvo VHÚ a VHA Bratislava - Objekt VHÚ, Krajná 27

Realizované práce	Fakturovaná cena €
Oprava havarijného stavu WC	312,00
Oprava, údržba a servis klimatizačných jednotiek	402,00
Oprava horákov Viessmann VG111 a regulácia kotlov	623,16
Výmena časti kanalizácie	755,14
Vodoinštalatérske práce	440,64
Výmena vodomeroch SV a TUV v byte	312,96
Oprava tlačiarne BROTHER MFC9120CN (výmena súčiastok)	198,00
Oprava a servis klimatizačných jednotiek	855,00
Oprava havarijného stavu drezovej batérie	70,00
Odstránenie zatekania z trojcestného ventilu v kotolni VHÚ	692,76
Údržba chladiacich zostáv-klimatizačnej jednotky	756,00
Oprava EZ v budove Riaditeľstva VHÚ	990,00
Hygienické maľby a nátery	1200,00
Diagnostika a oprava tlačiarne BROTHER MFC-9120CN+výmena prenosového pásu	121,20
Opravy tlačiarň HP-3 ks	124,80
Oprava multifunkčnej tlačiarne a výmena zapekacej jednotky	218,29
Oprava spojky na kopírovacom stroji TOSHIBA e-STUDIO 166	61,20

VHM Piešťany - Riaditeľstvo VHM a Múzejné oddelenie VHM Piešťany - objekty VHÚ (bývalé kasárne SNP v Piešťanoch-riaditeľstvo a depozitáre múzea; časť bývalého letiska Piešťany expozícia VHM).

Realizované práce	Fakturovaná cena €
Prípravné el. práce pre Centrum výskumu zbierkových predmetov (CVZP) a práce k zlepšeniu parametrov EZ-Kasárne SNP-riaditeľstvo VHM	4 884,00
Oprava bariérového oplotenia voj. objektu Letisko-expozícia VHM	1832,48
Oprava vodovodného potrubia po poruche	95,00
Naviac práce na rozvážači RH1 a EZ v b.č.48	1887,12
Oprava havarijného stavu strechy prístavkov hangáru č.1 (H1)-expozícia VHM	19 710,00
Demontáž nevyhovujúcej elektroinštalácie (STN EN) v časti budovy H1-expozícia VHM	3954,67
Dovybavenie rozvážačov RI, RIII a EZ medzi novým rozvážačom RH1 a serverovňou v b.č.48	4944,00

Pomocné stavebné práce po el. prácach	3076,52
Montáž zatemňovacích roliet pre CVZP	1650,16
Kontrola a oprava zásuviek, drobné opravy a výmena chybných súčiastok EZ v objektoch H1, H2 a H3-expozícia VHM	696,00
Dokončovacie práce na stav. konštrukciách v b.č.48	1787,76
Elektroinštalačné práce k zabezpečeniu dostatočných a kvalitatívnych parametrov pre CVZP	4932,00
Obnova a oprava PVC v prístavku H1-expozícia VHM	1678,97
Vysprávk, maľby a nátery stien v b.č.10-expozícia VHM	874,84
Opravy EZ v objekte kasární-riaditeľstvo a depozitáre VHM	1363,00
Oprava zdravotno-technických inštalácií (ZTI) v b.č.48	400,80
Oprava EZ časti budovy č.10 pre FOO-expozícia VHM	1800,00

Poznámka: VHM Piešťany Múzejné oddelenie Svidník - Centrálna expozícia (CEx), Pamätník a voj. cintorín Sov. armády (PamSA), Dukla - Vyhliadková veža na Dukle (VVnD), Pamätník a voj. cintorín čs. armády (PamČSA), NKP - Národné kultúrne pamiatky

Realizované práce	Fakturovaná cena €
Oprava osvetlenia výstavnej vitríny-CEx	70,20
Oprava transformátora vo VVnD	342,90
Elektromontážne práce a OPaOS (revízia) EZ v objekte PamSA	601,36
Oprava podesty PaSA vo Svidníku	1851,64
Oprava ochranného zábradlia pred Pamätníkom gen.Vedrola-Sázavského-NKP	898,20
Výmena LED reflektorov v hale vo VVnD	150,00
Výroba a montáž zábradlia oceľového+zvislých dosiek (oprava poškodených častí) na VVnD	3360,00

Tab.: Nájomné za nájom /636/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 000	271,20	271,20	0,00	27,12	100,00

Čerpanie: Rozpočtové prostriedky boli použité na prenájom špeciálnej techniky na manipuláciu so zbierkovými predmetmi (napr. žeriav s obsluhou...) vo výške 271,20 €.

Tab. Ostatné tovary a služby /637/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený

151 727	248 603,80	248 579,82	23,98	163,83	99,99
---------	------------	------------	-------	--------	-------

Čerpanie:

školenia, kurzy, semináre vo výške 698,86 €

propagácia, reklama vo výške 43 909,76 €

všeobecné služby vo výške 77 639,34 €

špeciálne služby vo výške 5367,00 €

poplatky a odvody vo výške 152,40 €

stravovanie zamestnancov vo výške 32 376,75 €

poistné vo výške 2087,07 €

tvorba sociálneho fondu profesionálnych vojakov a zamestnancov 8038,99 €

odmeny za príspevky do časopisu Vojenská história 8260,69 €

odmeny mimo pracovného pomeru 24 604,02 €

služby zdravotníckym zariadeniam 223,00 €

dane z nehnuteľností v správe VHÚ 42 996,34 €

reprezentačné výdavky 1096,55 €.

Tab.: Bežné transfery /640/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
27 079	15 630	15 625,85	4,15	57,70	99,97

Čerpanie: vyplatené nemocenské dávky zamestnancom vo výške 3607,01 €, príspevok na bývanie profesionálnych vojakov 7096,50 €, poplatok za členstvo v zahraničných organizáciách (C.I.H.M) 628,20 €, členský príspevok Zväzu múzeí na Slovensku 80,00 €, čistenie uniforiem prof. vojakov - príspevok 184,14 €.

Tab.: Čerpanie kapitálových výdavkov /700/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
45 000	45 000	44 600	400	99,11	99,11

Čerpanie: zhotovenie bronzovej sochy čs. vojaka na Dukle vo výške 44 600,00 €.

Tab.: Majetok v správe RO VHÚ so stavom k 31. 12. 2015

DRUH MAJETKU	HODNOTA (v obst. cenách €)
013 – Softvér	2 715 221,88
021 – Stavby	10 211 331,34
022 – 024 - Stroje, prístroje, zariadenia (inventár)	1 453 453,80
023 - Dopravné prostriedky	315 773,76
031 – Pozemky	4 315 229,35
032 - Umelecké diela, zbierky	761,79

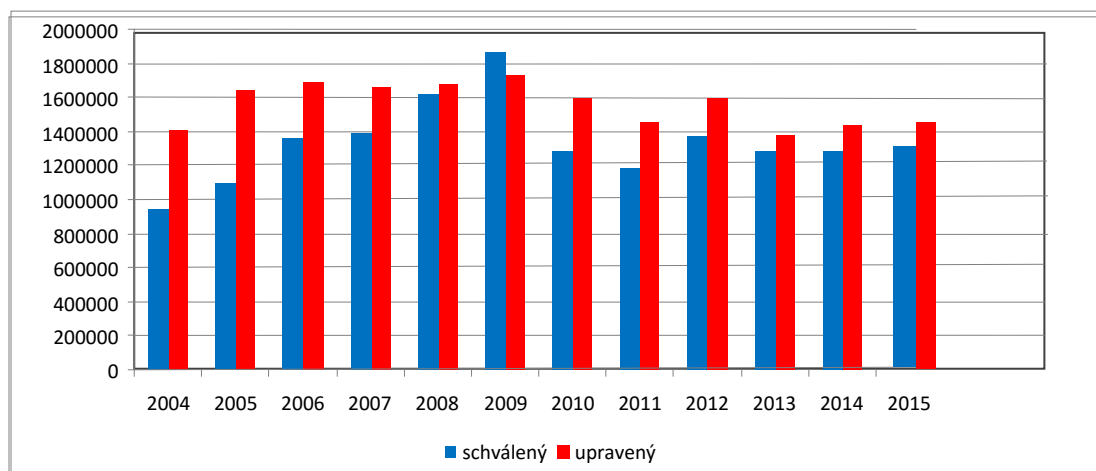
Na podsúvahových účtoch účtovná jednotka vedie nasledovný majetok:

operatívna evidencia-zásoby	-	422 137,51 €
operatívna evidencia-DNM	-	10 166,71 €
knižničný materiál	-	107 465,88 €
múzejný materiál	-	108 456 178,86 €
archívny materiál	-	182 856,70 €
kultúrne pamiatky-nehnutel'né	-	3 908 233,38 €

Záver:

Rozpočtové prostriedky čerpané v roku 2015 boli vynaložené na plnenie úloh rozpočtovej organizácie na základe plánu hlavných úloh hospodárne, efektívne a splnili svoj účel.

Vývoj rozpočtu VHÚ v EURÁCH (2004 – 2015)

rok	schválený	upravený
2004	936 931	1 411 230
2005	1 100 570	1 639 310
2006	1 358 390	1 694 150
2007	1 388 530	1 658 990
2008	1 618 230	1 684 020
2009	1 861 310	1 727 840
2010	1 279 200	1 590 410
2011	1 184 970	1 457 980
2012	1 371 700	1 589 060
2013	1 282 341	1 382 222
2014	1 284 171	1 435 508
2015	1 317 346	1 470 175

5.4 Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie

5.4.1 Digitalizácia kultúrneho dedičstva

Názov projektu	Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ
Operačný program	Informatizácia spoločnosti
Spolufinancovaný fondom	Európsky fond regionálneho rozvoja
Prioritná os	2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry
Opatrenie	2.1. Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, jeho archivovanie, sprístupňovanie a zlepšenie systémov jeho získavania, spracovania a ochrany

Medzirezortný podprogram: 0A90R - DIGITALIZÁCIA obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, jeho archivovanie, sprístupňovanie a zlepšenie systémov jeho získavania, spracovania a ochrany

Podprogram programu 0A9:	Informatizácia spoločnosti
Gestor programu:	Úrad vlády SR
Účastník za podprogram 0A90R:	Ministerstvo obrany SR
Zámer :	Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ

VHÚ na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. MK-06/2013-SORK zo dňa 6. februára 2013 získal nenávratný finančný príspevok vo výške: 998 863,60 € (ERDF - 752 244,18 €, ŠR - 132 748,97 €, PRO RATA - 113 870,45 €).

VHÚ prijal v roku 2015 rozpočtové prostriedky vo výške:
8 993,58 € viazané rozpočtové prostriedky v roku 2014,
15 546,42 € zálohu z prostriedkov EÚ,
7 036,00 € čiastočná refundácia miezd.

Rozpočtové prostriedky boli použité v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku číslo MK-06/2013-SORK uzatvorenou medzi Ministerstvom kultúry SR a VHÚ. Výška poskytnutých prostriedkov bola na základe rozpočtového opatrenia priradená na RPP 637033-35 Záloha na projekty EÚ.

Na základe žiadosti o vykonanie vnútorného rozpočtového opatrenia sme požiadali o presun finančných prostriedkov (fond: 13S1, 13S2 a 13S3) z RPP 637033-35 Záloha na projekty EÚ na RPP:

- 637004-35 Všeobecné služby vo výške 600,00 €,
- 711003-93 Nákup softvéru vo výške 23 940,00 €.

Finančné prostriedky vo výške 600,00 € boli použité na zabezpečenie služieb spojených s publicitou a informovanosťou formou výrob trvalo vysvetľujúcej tabule v rámci projektu na základe Zmluvy o dielo VHÚ-22-5/2013 so spoločnosťou MP Profit s. r.o.

Finančné prostriedky vo výške 23 940,00 € boli použité na dodanie Aplikačného programového vybavenia Digitalizačného centra archívnych dokumentov APV na základe Zmluvy o dielo na dodávku Digitalizačného centra archívnych dokumentov - DCAD č. VHÚ-350-21/2014 so spoločnosťou ATOS IT Solutions and Services, s. r. o.

Finančné prostriedky z refundácií miezd vo výške 7 036,00 € boli rozúčtované do príjmu štátneho rozpočtu vo výške 3 197,78 € a ako refundácia jednotlivých kategórií rozpočtu 610, 620, 630 (fond 111) vo výške 3 838,22 € nasledovne.

5.4.2 Vybudovanie informačno-technického zabezpečenia pre zvýšenie kvality výskumu Vojenského historického ústavu

Názov projektu	Vybudovanie informačno-technického zabezpečenia pre zvýšenie kvality výskumu Vojenského historického ústavu
Operačný program	Výskum a vývoj
Spolufinancovaný fondom	Európsky fond regionálneho rozvoja
Prioritná os	1 Infraštruktúra výskumu a vývoja
Opatrenie	1.1. Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja

VHÚ na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 030/2013/1.1./OPVaV zo dňa 25. novembra 2013 získal nenávratný finančný príspevok vo výške: 2 992 008,29 € (ERDF 2 543 207,02 €, ŠR 448801,24 €).

VHÚ prijal v roku 2015 rozpočtové prostriedky vo výške: 2 963 278,00 € zálohu z prostriedkov EÚ.

Rozpočtové prostriedky boli použité v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 030/2013/1.1./OPVaV. na projekt „Vybudovanie informačno-technického zabezpečenia pre zvýšenie kvality výskumu Vojenského historického ústavu“, ITMS 26210120025. Výška poskytnutých prostriedkov bola na základe rozpočtového opatrenia priradená na RPP 637033-35 Záloha na projekty EÚ.

VHÚ na základe žiadosti o vykonanie vnútorného rozpočtového opatrenia požiadal o presun finančných prostriedkov (fond: 11S1, 13S1, 13S2) z RPP 637033-35 Záloha na projekty EÚ na:

- RPP 710 vo výške 383 250,60 €,
- RPP 710 vo výške 322 191 €,
- RPP 630 vo výške 35 190,00 €,
- RPP 710 vo výške 102 012,00 €,
- RPP 710 vo výške 136 167,00 €,
- RPP 630 vo výške 448,20 €,
- RPP 630 vo výške 300,00 €,
- RPP 630 vo výške 50 040,00 €,
- RPP 710 vo výške 322 363,00 €,
- RPP 710 vo výške 927 918,24 €,
- RPP 630 vo výške 2159,80,00 €,
- RPP 710 vo výške 681 268,16,00 €.

V súlade so Zmluvou o dielo č. VHÚ-307-23/2015 zo dňa 16. januára 2015 boli finančné prostriedky použité nasledovne:

53 400,00 € - záväzné zadanie pre Softvérové nástroje pre sprístupnenie a skúmanie výskumov objektu pre CVZP VHÚ,

231 979,56,00 € - záväzné zadanie pre Dlhodobé a dôveryhodné uchovanie digitálnych objektov pre CVZP VHÚ,

97 871,04,00 € - záväzné zadanie pre Multimediálne nástroje a obsahové moduly pre prezentácie a navigácie pre CVZP VHÚ,

1 044 147,00 € - dodávka technického vybavenia,

213 600,00 € - dodávka SW APV 1 - implementácia Aplikačného programového vybavenia na softvérové nástroje pre sprístupnenie a skúmanie výskumov objektu,

927 918,24 € - dodávka SW APV 2 - implementácia Aplikačného programového vybavenia pre dlhodobé a dôveryhodné uchovávanie digitálnych objektov,

391 484,16 € - dodávka SW APV 3 - implementácia Aplikačného programového vybavenia na multimediálne nástroje a obsahové moduly.

V súlade so Zmluvou o dielo č. VHÚ-500-18/2014 zo dňa 29. júna 2015 boli finančné prostriedky použité nasledovne:

1 229,80 € - realizácia inzercie v tlači a výroba a umiestnenie trvalo vysvetľujúcich tabúľ,

300,00 € - výroba reklamných plastových trvalých nálepiek na označenie technického vybavenia,

900,00 € - výroba informačného materiálu a inzercia v tlači.

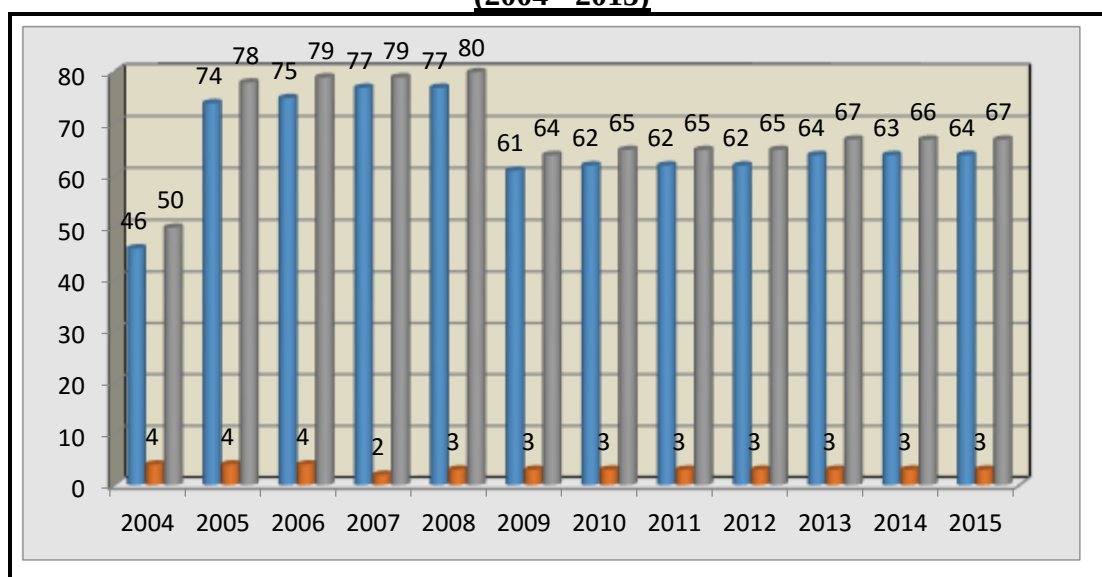
V súlade so Zmluvou Z201511843_Z zo dňa 1. júna 2015 boli finančné prostriedky použité nasledovne:

448,20 € - poistenie hnutel'ného majetku CVZP na obdobie 1.7.2015 - 30.6.2016.

Personálne otázky

6.1. Personálna práca

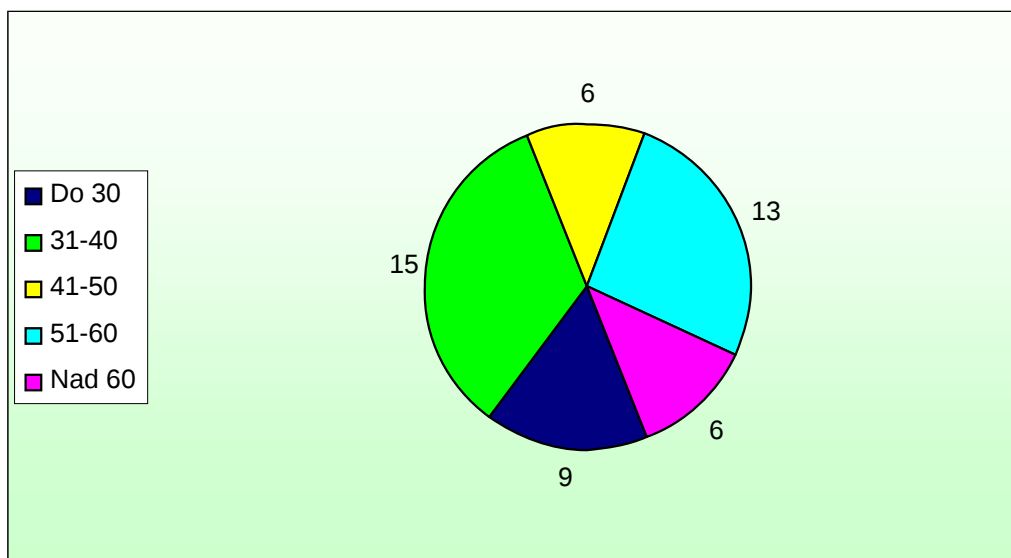
VÝVOJ TABUĽKOVÝCH POČTOV VHÚ (2004 - 2015)

Poznámka: Nárast tabuľkových počtov v roku 2005 bol spôsobený pridelením pracovníkov fyzickej ochrany objektov

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTANCOV VHÚ

(bez zamestnancov fyzickej ochrany objektov)

Podľa pokynov riaditeľa VHÚ plnili úlohy v oblasti personálnej práce s profesionálnymi vojakmi v hodnotenom období z. Mária Strempeková (do 31.7.2015) a z. Eva Budzaková (od 1.8.2015).

Riaditeľ VHÚ spracoval v stanovenom termíne a forme hodnotenia na mjr. Mgr. Miroslava Burčíka a mjr. Ing. Milana Kubizniaka. Po oboznámení sa s ich obsahom boli postúpené na Osobný úrad MO SR.

Profesionálni vojaci VHÚ, na základe príslušných ustanovení Metodických pokynov k deklarovaniu majetkových pomerov profesionálnych vojakov v majetkovom priznaní, spracovali a predložili riaditeľovi VHÚ majetkové priznania. Riaditeľ VHÚ po oboznámení sa s majetkovými priznaniami ich stanoveným postupom postúpil na Osobný úrad MO SR.

6.1.2. Personálna práca so zamestnancami

Riaditeľ VHÚ uzavrel v hodnotenom období 9 pracovných zmlúv a zamestnancov zaradil na voľné tabuľkové miesta, určené pre zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme:

- z. Jana Zahradníčková, od 1.3.2015, odborný referent (VS), VHÚ - VHA,
- z. Ing. Elo Vontorčík, od 1.5.2015, pracovník FOO, pracovisko Piešťany,
- z. Mgr. Lenka Vrábľová, od 1.6.2015, odborný referent (VS), Múzejné oddelenie Svidník,
- z. PaedDr. Miroslav Orgoň, od 1.6.2015, pracovník FOO, pracovisko Piešťany,
- z. Katarína Kondvárová, od 1.6.2015, odborný referent - konzervátor, Múzejné oddelenie Piešťany,
- z. Mgr. Alena Balážiková, od 15.7.2015, projektový manažér, VHÚ,
- z. Ing. Mária Orthová, od 1.9.2015, vedúca Skupiny finančného a personálneho zabezpečenia VHÚ,
- z. Lucia Fabianová, od 1.11.2015, odborný referent (VS), VHÚ - VHA,

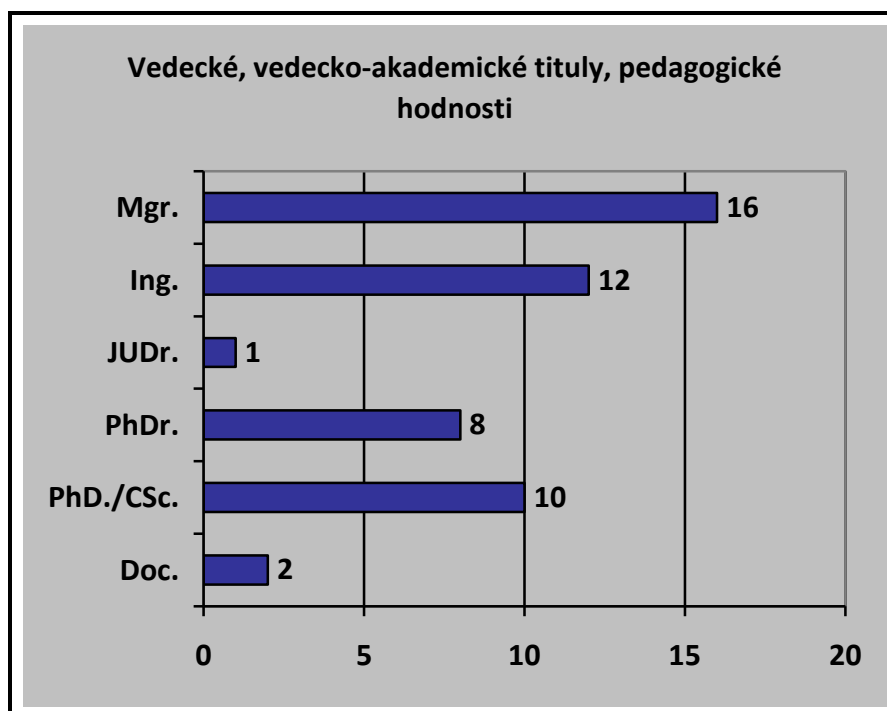
z. Ing. Eva Kinková, od 1.11.2015, odborný referent, VHÚ - Skupina finančného a personálneho zabezpečenia VHÚ.

V hodnotenom období skončili pracovný pomer vo VHÚ nasledovní zamestnanci:

z. Simona Bartalošová, dňom 21.2.2014, podľa § 60 ZP,
z. Dušan Daubner, dňom 30.3.2015, podľa § 60 ZP,
z. Mgr. Nikoleta Vargová, dňom 31.3.2015, podľa § 71 ZP,
z. Ing. Miloš Valko, dňom 9.4.2015, podľa § 60 ZP,
z. Ing. Elo Vontorčík, dňom 11.5.2015, podľa § 72 ZP,
z. Michal Čičvara, dňom 31.5.2015, podľa § 60 ZP,
z. Mária Strempeková, dňom 31.7.2015, podľa § 60 ZP,
z. Ing. Mária Otrhová, dňom 30.10.2015, podľa § 72 ZP,
z. Mgr. Alexandra Timková, dňom 31.10.2015, podľa § 71 ZP,
z. PhDr. Peter Nastišin, dňom 30.11.2015, podľa § 71 ZP,
z. Katarína Kondvárová, dňom 31.12.2015, podľa § 71 ZP,
z. Michal Jacura, dňom 31.12.2015, podľa § 63 ZP.

6.1.4. Štúdium zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme

V hodnotenom období si zamestnanci VHÚ zvyšovali svoje vzdelanie rôznymi formami štúdia. Prevažujúcou formou bolo absolvovanie odborných kurzov a školení.

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

7.1 Hlavné úlohy VHÚ plánované na rok 2015

Plnenie úloh VHÚ v roku 2015 sa realizovalo v súlade so schváleným *Plánom hlavných úloh a základných opatrení na rok 2015 a Ročným vykonávacím plánom v oblasti vojenskej histórie, vojenského múzejníctva a archívniectva na rok 2015*.

V hodnotenom období sa osobitná pozornosť venovala dôslednej realizácii úloh stanovených v *Ročnom vykonávacom pláne vedeckej a výskumnej činnosti v oblasti vojenskej histórie*, so zreteľom na vedecké spracovávanie vojenských dejín Slovenska. Pokračovalo sa v plnení vedeckých projektov a hlavných vedeckých úloh, ktoré vychádzali z uvedeného plánu, ako aj neplánovaných úloh.

7.2 Vedecké a odborné výstupy VHÚ za rok 2015

VHÚ aj v uplynulom roku, v ktorom sme si pripomenuli 70. výročie skončenia druhej svetovej vojny, úspešne zabezpečoval rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy, vojenského archívniectva a vojenského múzejníctva, a to napriek pretrvávajúcim problémom nedostatočného počtu odborného personálu a pomerne nízkej finančnej podpory zo strany zriaďovateľa. Napriek tomuto konštatovaniu zamestnanci VHÚ zabezpečovali aj vojensko-historické služby a komplexnú starostlivosť o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ.

Zamestnanci tohto jedinečného vedeckovýskumného, archívneho a múzejného zariadenia Ministerstva obrany SR (ďalej len „MO SR“) pre oblasť vojenskej histórie, v ktorom sa integrujú činnosti viacerých vedných odborov, úspešne zabezpečovali špecializovaný základný a aplikovaný vojensko-historický výskum, archívnu, múzejnú a pamiatkovú starostlivosť, ako aj bibliografickú, vedecko-informačnú a edičnú činnosť. Svoju osobitnú pozornosť zamerali na tie úseky vojenských dejín Slovenska a Slovákov, ktoré z hľadiska demokratických a vlasteneckých tradícií majú inšpirujúci vplyv aj v súčasnosti a sú zdrojom trvalého poučenia pre celú spoločnosť.

Vojenský historici sa v hodnotenom období autorsky podieľali na vydaní piatich vedecko-populárnych a odborných publikácií. Prvou z nich bola publikácia ***Vojenské dejiny Slovenska a Slovákov***, na ktorej vzniku sa autorsky podieľali siedmi poprední slovenskí vojenský historici. V. Segeš, V. Dangel, M. Čaplovič, J. Bystrický, J. Štaigl, M. Štefanský a I. Purdek prostredníctvom tohto diela čitateľovi predstavujú rozsiahly historický prierez vojenského diania na území Slovenska od najstarších čias do súčasnosti, ktorý zachytáva nielen dejinný vývoj slovenskej krajiny, ale aj činy a životy známych vojenských osobností, pochádzajúcich zo Slovenska. Rozsiahle dielo okrem pútavého textu obsahuje aj množstvo ilustrácií, fotografií a ďalších príloh. Druhou z publikácií, ktorá si na konci roka 2015 dozaista našla množstvo svojich čitateľov, je publikácia ***Slovensko a Slováci vo víre druhej svetovej vojny. Vojenské dejiny Slovenska 1939 - 1945 slovom a obrazom***. Jej autori, známi vojenský historici I. Baka, F. Cséfalvay, P. Kralčák, A. Maskalík a M. Syrný v nej priblížili najdôležitejšie aspekty vojenských dejín Slovenska a Slovákov v rokoch 1939 – 1945. Publikácia je prehľadne štruktúrovaná a každá dôležitá historická udalosť, osobnosť či vývoj situácie a jej dôsledky sú dokumentované bohatým obrazovým materiálom. Treťou z päťce diel vydaných VHÚ je publikácia I. Purdeka ***Československá a slovenská vojenská symbolika v priesečníku heraldiky, faleristiky a vexilológie (1914 - 1945)***, v ktorej autor faktograficky mapuje a súčasne precízne vizualizuje vznik a vývoj jednotlivých vojenských symbolov, ich postupné pretváranie v kontexte vojnového diania 20. storočia i udalostí medzivojnového obdobia. Autor v nej predstavuje nielen množstvo informácií pre odborníkov

a historikov, ale vzhľadom na bohatú obrazovú časť posluží aj ako praktická pomôcka pre milovníkov vojenskej histórie. Štvrtou a predposlednou publikáciou, ktorú VHÚ vydal v uplynulom roku, je publikácia I. Slepčova (editor J. Bystrický) **Kapitoly zo života hrdinu Rudolfa Jasioka**, ktorá približuje neľahké životné osudy jedného z hrdinov Karpatsko-duklianskej operácie. Piatou publikáciou je publikácia V. Segeša a B. Šedovej **Pramene k vojenským dejinám Slovenska II/1. 1526 - 1648**. V tomto prípade ide o ďalší zväzok rozsiahleho projektu, v ktorom čitateľ nájde slovacikálne militárie mapujúce obdobie raného novoveku od bitky pri Moháči, cez protiosmanské boje a stavovské povstania až po skončenie tridsaťročnej vojny.

VHÚ okrem toho v rámci edičnej činnosti vydal aj štyri čísla vedeckého periodika *Vojenská história* a obľúbený vojensko-historický kalendár na rok 2016. VHÚ sa v hodnotenom období zameriaval aj na ďalší rozvoj medzinárodnej spolupráce. Tak ako v uplynulých rokoch, VHÚ úspešne rozvíjal aj bilaterálnu spoluprácu s partnerskými zahraničnými pracoviskami. V tejto súvislosti je potrebné osobitne vyzdvihnúť spoluprácu s VHÚ Praha (ČR) a Vojenským ústredným archívom Praha (ČR).

Vedeckí pracovníci sa v roku 2015 aktívne zúčastňovali na domácich a medzinárodných vedeckých konferenciách, realizovali prednáškovú činnosť a prezentovali výsledky slovenskej vojenskej historickej vedy formou masmediálnych aktivít.

7.3 PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ PRACOVNÍKOV VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU V ROKU 2015

7.3.1 Knižné publikácie (monografie):

BAKA, Igor - CSÉFALVAY, František - KRALČÁK, Peter - MASKALÍK, Alex - SYRNÝ, Marek: Slovensko a Slováci vo víre druhej svetovej vojny. Bratislava : Pro Militaria Historica v spolup. s VHÚ, 2015, 193 s. ISBN 978-80-970768-2-5.

PURDEK, Imrich: Československá a slovenská vojenská symbolika v priesečníku heraldiky, faleristiky a vexilológie (1914 - 1945). Bratislava : VHÚ, 2015, 322 s. ISBN 978-80-89523-31-3.

SEGEŠ, Vladimír - ŠEĐOVÁ, Božena, eds.: Pramene k vojenským dejinám Slovenska II/1. 1526 - 1648. Bratislava : VHÚ, 2015, 231 s. ISBN 978-80-89523-37-5.

SLEPCOV, Igor: Kapitoly zo života hrdinu Rudolfa Jasioka. Ed.: BYSTRICKÝ, J. Bratislava : VHÚ, 2015, 167 s., fotogr., príl. ISBN 978-80-89523-35-1

Vojenské dejiny Slovenska a Slovákov. Autori: Segeš, Vladimír; Dangl, Vojtech; Čaplovič, Miloslav; Bystrický, Jozef; Štaigl, Jan; Štefanský, Michal; Purdek, Imrich. Praha : Ottovo nakladateľství, 2015, 592 s. ISBN 978-80-7451-469-2.

7.3.2 Spoluautorstvo na knižných publikáciách:

CSÉFALVAY, F.: Branná moc v rokoch 1939 - 1945. In: Hradská, Katarína - Kamenec, Ivan a kol.: Slovensko v 20. storočí. 4. zv. Slovenská republika 1939 - 1945. Bratislava : Veda, 2015, s. 305-335.

MEDVECKÝ, M.: Zabezpečiť bezpečnosť Slovenska. VI. odbor Povereníctva vnútra. In: Sokolovič, P. a kol.: Roky prelomu. Slovensko v rokoch 1945 - 1948. Trnava : FF UCM, 2015, s. 302-312.

SEGEŠ, V.: Najstaršie zobrazenia Bratislavy. In: Paluga, Lukáš (zost.): Historické mapy, plány a veduty z Podunajska a Považia. Bratislava - Komárno : MV SR ŠA v Nitre, pobočka Komárno, 2015, s. 29-48.

SEGEŠ, V.: Postih trestných činov proti životu a zdraviu v stredovekej Bratislave. In: Tauchen, Jaromír - Schelle, Karel a kol.: Trestné činy proti životu a zdraviu včera a dnes. Ostrava : The European Society for History of Law - KEY Publishing, 2015, kap. I/7, s. 72-84. ISBN 978-80-7418-248-8; ISBN 978-80-87475-48-5.

SEGEŠ, V.: Slovensko v neskorom stredoveku (1386 - 1526). In: Slovenské dejiny od úsvitu po súčasnosť. Kol. aut. Bratislava : Perfekt, 2015, s. 95-136.

7.3.3 Zostavovateľská činnosť:

STANOVÁ, M.: zostavenie časopisu pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo - Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 1, 2, 3, 4.

ŠEĎOVÁ, B.: Slovensko a Slováci v období prvej svetovej vojny. Výberová bibliografia publikovaných prác v rokoch 1990 - 2014. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 1, s. 147-178.

ŠEĎOVÁ, B.: Vojenská história Slovenska. Výberová bibliografia XX. - 2012. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 2, s. 164-186.

7.3.4 Vedecké štúdie, dokumenty a materiály, odborné state, recenzie

BAKA, I.: Správa Sicherheitsdienstu o prvom spojeneckom bombardovaní Bratislavy 16. júna 1944. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 2, s. 104-125.

BALCOVÁ, M.: In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 1, s. 138-141. Rec. na: Pracovné jednotky slovenskej armády 1939 - 1945 / Kralčák, Peter - Bratislava : Pro Militaria Historica v spolupráci s VHU, 2014, 168 s.

BYSTRICKÝ, J.: 1. čs. armádny zbor v ZSSR a jeho úloha pri oslobodzovaní Slovenska v r. 1944 - 1945. In: Vojenská osveta, roč. 12, 2015, č. 2, s. 2-27.

BYSTRICKÝ, J.: Operácie Červenej armády pri oslobodzovaní Slovenska (september 1944 - máj 1945). In: Vojnová kronika, spoločnosť, politika, armáda, kultúra, 4, 2015, č. 1, s. 3-14.

ČAPLOVIČ, M.: Milan Rastislav Štefánik. In: ZUDOVÁ-LEŠKOVÁ, Zlatica et alii: Undaunted by Exile! To the Victims of Religious, Political, National and Racial Persecutions in Central Europe between the 16th and 20th Century with an Accent on the Czech Lands. Praha : Historický ústav, 2015, s. 145-159.

CHORVÁT, P.: Tri roky v kasárňach. Pôsobenie Mikuláša Bakoša na Ministerstve národnej obrany v Bratislave (1941 - 1944). In: Romboid, roč. 50, 2015, č. 7-8, s. 54-56.

MASKALÍK, A.: Rakušáci - „trpené zlo“ pri budovaní armádnej elity čs. brannej moci. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 1, s. 99-116.

MASKALÍK, A.: Vznik tzv. slovenskej otázky v čs. armáde a základné východiská jej riešenia. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 4, s. 84-93.

MEDVECKÝ, M.: Nationalism and Slovak Show Trials. In: Szabó, Csaba (hrsg.): Sowjetische Schauprozesse in Mittel- und Osteuropa. Wien : Kódex Könyvgyártó Kft. 2015, s. 237-248.

MEDVECKÝ, M.: Nepotrebný diplomat. Pôsobenie čs. vojenského atašé Aloisa Čáslavku v Štokholme po skončení druhej svetovej vojny. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 1, s. 60-80.

PURDEK, I.: Vojenská symbolika československého zahraničného a domáceho vojska v rokoch 1939 - 1945. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 2, s. 30-72.

PURDEK, I.: Vojenská symbolika československých légii v rokoch 1914 - 1920. In: Historica 44. Zborník k 65. narodeninám profesora Leona Sokolovského. Bratislava : Univerzita Komenského, 2015, s.156-178.

SEGEŠ, V.: Jánošík war der erste Sozialist. Die slowakische Gesellschaft im Banne von Stereotypen. In: Jánošík and Co. Die Slowakei in Selbst - und Fremdwahrnehmung. Schriftenreihe des Instituts für Volkskunde der Deutschen des östlichen Europa, Bd. 15. Münster : Waxmann, 2015, s. 15-28.

ŠUMICHRASŤ, P.: Činnosť 1. čs. stíhacieho leteckého pluku v hláseniach škpt. let. Františka Fajtla. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 2, s. 126-146.

ŠUMICHRASŤ, P.: Nemecký plán na posilnenie účasti slovenského letectva na východnom fronte v roku 1943. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 3, s. 117-130.

ŠUMICHRASŤ, P.: Študijný pobyt slovenských letcov v Leteckej škole nemeckej Luftwaffe v Briegu (1940). In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 3, s. 153-164.

ŠUMICHRASŤ, P.: In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 4, s. 169-171. Rec. na: Purdek, Imrich: Československá a slovenská vojenská symbolika v priesečníku heraldiky, faleristiky a vexilológie (1914 - 1945). Bratislava : Vojenský historický ústav, 2015, 322 s. ISBN 978-80-89523-31-3.

ZAŤKOVÁ, J.: Masové zajatectvo a zajatecké tábory ako fenomén 1. svetovej vojny (na príklade oblasti vojenského veliteľstva Bratislava v roku 1914). In: Léta do pole okovaná. 1914. Proměny společnosti a státu ve válce. Praha : MO ČR - VHÚ, 2015. s. 351-358.

ZAŤKOVÁ, J.: Dokumenty k nepokojom medzi navrátilcami počas prvej svetovej vojny. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 2, s. 83-103.

7.3.5 Populárnovedné a publicistické články:

BAKA, I.: S Nemeckom až do konca. Mobilizácia ľudáckeho režimu 1944 - 1945. In: Historická revue, roč. 26, 2015, č. 5, s. 38-43.

BLAŠKO, G.: Úspešná pištoľ. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 5, s. 47.

BLAŠKO, G.: Svidník a kraj pod Duklou - priestor vojenskej muzeálnej činnosti. In: Dejiny 1/2015 - internetový časopis Inštitútu histórie FF PU, 2015, č. 1 <http://dejiny.unipo.sk>.

BLAŠKO, G.: Úspešná policajná pištoľ. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 10, s. 47.

BYSTRICKÝ, J.: Bojové nasadenie čs. obrnenej brigády. In: Obrana, roč. 23, 2015, č. 10, s. 46.

BYSTRICKÝ, J.: Československé vojsko na východe (1942 - 1945). In: Hospodárske noviny, 25. - 27. 9. 2015, č. 184, s. 14-15.

BYSTRICKÝ, J.: Československé vojsko na východnom fronte 2. svetovej vojny. In: Nový čas, roč. 25, 25. 9. 2015, č. 221, s. 19.

BYSTRICKÝ, J.: 1. čs. samostatný prápor v ZSSR v charkovskej obrannej operácii ČA (4. 3. - 25. 3. 1943). In: Obrana, roč. 23, 2015, č. 3, s. 46.

BYSTRICKÝ, J.: Československí vojaci pomáhali oslobodzovať Kyjev a Kyjevskú oblasť. Generálmajor Pavol Marcely. In: Obrana, roč. 23, 2015, č. 12, s. 46.

BYSTRICKÝ, J.: 6. október - Deň obetí Dukly. In: Nový čas, roč. 25, 6.10. 2015, č. 230, s. 15.

BYSTRICKÝ, J.: Oslobodzovanie Slovenska trvalo 226 dní. In: Obrana, roč. 23, 2015, č. 5, s. 46.

BYSTRICKÝ, J.: Slovensko oslobodzovali vojská troch štátov. In: Hospodárske noviny - príloha História, 20. - 22. 11. 2015, č. 223, s. 16-17.

BYSTRICKÝ, J.: Karpatsko-duklianska operácia: pôvodné plány a skutočnosť. In: Hospodárske noviny - príloha História, 6. 10. 2015, č. 191, s. 14-15.

BYSTRICKÝ, J.: Takmer zabudnutá história Pluku slovenských dobrovoľníkov. In: Nový čas, roč. 25, 20. 11. 2015, č. 268, s. 15.

BYSTRICKÝ, J.: Z histórie 1. čs. divízie vo Francúzsku. In: Obrana, roč. 23, 2015, č. 2, 2015, s. 46.

CSÉFALVAY, F.: O Slovenskom národnom povstaní. (K 71. výročiu SNP). Obrana, 23, 2015, č. 8, s. 46.

CSÉFALVAY, F.: Partizánske hnutie na Slovensku v rokoch druhej svetovej vojny. In: Hospodárske noviny - príloha História, 30. 10. - 1. 11. 2015, č. 209, s. 18-19.

CSÉFALVAY, F.: Partizánske hnutie na Slovensku v rokoch druhej svetovej vojny In: Nový čas, roč. 25, 28. 10. 2015, č. 251, s. 25.

CSÉFALVAY, F.: Slovenské národné povstanie. In: Nový čas, roč. 25, 28. 8. 2015, č. 200, s. 5.

CSÉFALVAY, F.: Povstanie 1944. Vojenský odboj a Slovenské národné povstanie. In: Hospodárske noviny - príloha Víkend, 28. - 30. 8. 2015, č. 166, s. 18-19.

ČAPLOVIČ, M.: Čs. légie v Rusku. Plukovník Ing. Vladimír Svetožár Hurban. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 1, s. 46.

HOLÍK, Peter: Najrýchlejšia puška. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 24, 2015, č. 1, s. 47.

HOLÍK, P.: Spoľahlivý guľomet z Brna. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 7, s. 47.

HOLÍK, P.: V licencií ho vyrábali Briti. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 3, s. 47.

HOLÍK, P.: V ruskej zime sa neosvedčil. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 12, s. 47.

CHORVÁT, P.: Vojna na koľajniciach. In: Nový Čas Nedeľa, roč. 11, 9. 8. 2015, č. 31, s. 5.

CHORVÁT, P.: Vpád ruskej armády na územie dnešného Slovenska. In: Nový Čas Nedeľa, roč. 11, 25. 10. 2015, č. 42, s. 19.

CHORVÁT, P.: Život v zázemí rakúsko-uhorskej monarchie v období prvej svetovej vojny. In: Hospodárske noviny, 16. - 17. 11. 2015, s. 21 - 25.

MEDVECKÝ, M.: 15. ročník stretnutia Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium konfliktov. In: Vojenská história, roč. 19, 2015, č. 2, s. 197-198.

MEDVECKÝ, M.: Nové plány na názve mesta. In: Bratislavský kuriér, 2015, č. 2, s. 8.

MEDVECKÝ, M.: Z kroniky mesta 1994. In: Bratislavský kuriér, 2015, č. 3, s. 8.

MIHÁLIK, M.: Predbehol svoju dobu. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 1, s. 47.

MIHÁLIK, M.: Sovietsky Farmer. In: Vojnová kronika. Odborný recenzovaný časopis Múzea SNP, roč. 4, 2015, s. 47.

NASTIŠIN, P.: Bojovník proti tankom. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 9, s. 47.

NASTIŠIN, P.: Poslúžila čs. legionárom i svobodovcom. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 4, s. 47.

PURDEK, I.: Symbolika légií v prvej svetovej vojne. In: Hospodárske noviny - príloha História, 22. 9. 2015, s. 17-20.

RODÁK, J.: Československá mauserovka. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 11, s. 47.

RODÁK, J.: Najrozšírenejšia nemecká karabína. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 6, s. 47.

STANOVÁ, M.: Vojenský historický kalendár: Január 2015 - December 2015. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, č. 1 - 12, 2015, s. 41.

ŠUMICHRASŤ, P.: Bitka o Anglicko. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 7, s. 46.

ŠUMICHRASŤ, P.: Bránili Albión. Letecká bitka o Anglicko. In: Bojovník. Dvojtyždenník antifašistov, roč. 40, 2015, č. 12, s. 9.

ŠUMICHRASŤ, P.: Čs. letci v Ostravskej operácii. In: Bojovník. Dvojtyždenník antifašistov, roč. 60, 2015, č. 10, s. 9.

ŠUMICHRASŤ, P.: Čs. zahraničný odboj na Západe. In: Nový čas, roč. 25, 11. 9. 2015, č. 210, s. 33.

ŠUMICHRASŤ, P.: 2 194 dní s vojnou. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 5, s. 8-13.

ŠUMICHRASŤ, P.: Pod krídlami Ostrava : Účasť čs. letcov v Ostravskej operácii. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 4, s. 46.

ŠUMICHRASŤ, P.: Potkany púšte : Hrdinský boj Čechov a Slovákov na Strednom východe a v severnej Afrike v rokoch druhej svetovej vojny. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 11, s. 46.

ŠUMICHRASŤ, P.: Povstaleckí letci na Lavočkách : 17. September - Deň slovenského vojenského letectva. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 9, s. 46.

ŠUMICHRASŤ, P.: 6. jún 1944 jeden z najdlhších dní druhej svetovej vojny. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 6, s. 46.

ŠUMICHRASŤ, P.: Západný odboj. Zdroj poučenia, hrdosti i vlastenectva. In: Hospodárske noviny - príloha Víkend, 11. - 13. 9. 2015, č. 175, s. 18-19.

TURZA, P.: Balkánska Gvozdika. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 23, 2015, č. 2, s. 47.

ZAŤKOVÁ, J. - ČAPLOVIČ, M.: Generál Milan Rastislav Štefánik : 21. 7. 1880 - 4. 5. 1919. In: Hospodárske noviny, 21. 7. 2015, č. 138, s. 21-24.

ZAŤKOVÁ, J.: Československé légie. In: Nový čas Nedeľa, roč. 11, 27. 9. 2015.

ZAŤKOVÁ, J.: Plynová vojna. 2. bitka pri Ypres a nasadenie chemických zbraní. In: Historická revue, roč. 26, 2015, č. 9, s. 12-15.

ZAŤKOVÁ, J.: Vianoce v zákopoch vymenili za prímerie. In: Katolícke noviny, 20. 12. 2015, s. 20-21.

ZAŤKOVÁ, J.: Slováci na talianskom fronte. In: Nový čas Nedeľa, roč. 11, 6. 9. 2015.

ZAŤKOVÁ, J.: Vypuknutie 1. svetovej vojny a mobilizácia rakúsko-uhorskej armády. In: Nový čas Nedeľa, roč. 11, 19. 7. 2015.

ZAŤKOVÁ, J.: Vzbury slovenských vojakov počas 1. svetovej vojny. In: Nový čas Nedeľa, roč. 11, 29. 11. 2015.

ZAŤKOVÁ, J.: Záchrana na ostrove Korfu. Zapojenie Bulharska do vojny a dobytie Srbska. In: Historická revue, roč. 26, č. 9, s. 28-29.

7.3.6 Anotácie:

CHORVÁT, P.: Husárek, Vladimír - Šrámek, Pavel: Divizní generál Karel Husárek, stratég československé armády. Brno : Spolek přátel čs. opevnění, 2014, 139 s. ISBN 978-80-86463-35-33. In: Vojenská historie, roč. 19, 2015, č. 2, s. 194-196.

STANOVÁ, M.: Zažili sme vojnu. Zápisy obecných kroník a spomienky z rokov 1938 - 1945 v Hornom Novohrade a Kokavsku. Ed.: Šesták, M. - Lomenčík, J. Vyd. M. Hric - OZ Prehradište, 2015, 581 s. ISBN 978-80-972035-0-4. In: Vojenská historie, roč. 19, 2015, č. 4, s. 177-179.

ŠEĎOVÁ, B.: Plachá, Pavla - Plachý, Jiří (eds.). Neblahé dny. Deník viceadmirála Friedricha Frisia, velitele Pevnosti Dunkerque. Praha : MO ČR - VHÚ, 2014, 127 s. ISBN 978-80-7278-635-0. In: Vojenská historie, roč. 19, 2015, č. 2, s. 194-196.

ŠEĎOVÁ, B.: Odstrčil, Michal: Historie a současnost francouzské cizinecké legie. Brno : vl. nákl., 2014, 255 s. ISBN 978-80-254-9723-4. In: Vojenská historie, roč. 19, 2015, č. 3, s. 179-180.

7.4 MEDIÁLNA PREZENTÁCIA A PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ ZA ROK 2015

7.4.1 Rozhovory pre tlač:

BAKA, I.: Kšefty s benzínom a povinná kultúra. In: Hospodárske noviny - Víkend, 21. 8. 2015, s. 18.

BYSTRICKÝ, J.: Slováci vo vojne s Hitlerom a proti nemu. In: Pravda Víkend, 2. 5. 2015, s. 16-19.

BYSTRICKÝ, J.: Armáde Slovenského štátu chýbali dôstojníci, situáciu komplikovala aj agresia maďarských vojsk. TASR, 7. 5. 2015, dostupné na: <http://www.topky.sk/cl/1000839/1472887/Armade-Slovenskeho-statu-chybali-dostojnici-situaci-u-komplikovala-aj-agresia-madarskych-vojsk>.

BYSTRICKÝ, J.: Slovenská armáda bola prvým bojujúcim spojencom Wehrmachtu, In: SME, 7. 5. 2015, dostupné na: <http://www.sme.sk/c/7792332/slovenska-armada-bola-prvym-bojujucim-spojencom-wehrmachtu-hovori-historik.html>.

BYSTRICKÝ, J.: Počas vojny zbehli k partizánom stovky slovenských vojakov. TASR, dostupné na: <http://www.topky.sk/cl/1000839/1473249/Historik-Pocas-vojny-zbehli-k-partiza-nom-stovky-slovenskych-vojakov>.

BYSTRICKÝ, J.: Na oslobodení Slovenska mal podiel aj 1. čs. armádny zbor. TASR, dostupné na: <http://www.topky.sk/cl/1000839/1473087/Historik-Na-oslobodeni-Slovenska-mal-podiel-aj-1-cs-armadny-zbor>.

BYSTRICKÝ, J.: Historik o druhej svetovej vojne: Toto spustilo obrat v Európe. TASR, dostupné na: <http://www.topky.sk/cl/1000839/1472327/Historik-o-druhej-svetovej-vojne-Toto-spustilo-obrat-v-Europe>.

CSÉFALVAY, F.: „Ani bitka o Bratislavu nebola žiadna šou“. Red.: Jancura, V. In: Pravda, 4. 4. 2015, s. 4, dostupné na: <http://zurnal.pravda.sk/rozhovory/clanok/350767-ani-bitka-o-bratislavu-nebola-ziadna-sou/>.

ČAPLOVIČ, M.: Historici aj ministerstvo: Biľak bol temnou postavou našich dejín. In: <http://domov.sme.sk/c/7669554/historici-aj-ministerstvo-bilak-bol-temnou-postavou-nasich-dejin.html>, 27. 2. 2015, tiež hn.hnonline.sk, topky.sk.

ČAPLOVIČ, M.: Dukla vyzerá ako v začiatkoch. In: TASR, tiež Záhorák - regionálny týždenník pre Záhorie, 16. 11. 2015.

ČAPLOVIČ, M.: Dukla vyzerá ako v začiatkoch. In: Banskobystrické noviny, 23. 6. 2015.

ČAPLOVIČ, M.: Exkluzívne foto - na Slovensko dorazil historický bombardér II-28. In: www.teraz.sk.

ČAPLOVIČ, M.: Jazdecký pluk československých légii dostal vojenskú zástavu. In: www.24hod.sk, 14. 4. 2015.

ČAPLOVIČ, M.: Kedy prevezú lietadlo AVIA B-33 do vyhliadkovej veže na Dukle? In: Podduklianske noviny, roč. 14, 18. 5. 2015, s. 5; tiež <http://www.podduklianske-novinky.sk/pdf%202015/PN21.pdf>.

ČAPLOVIČ, M.: Letná sezóna v plnom prúde a v areáli múzea i pamätníka veľký neporiadok. In: Podduklianske noviny, roč. 14, 27. 7. 2015, s. 10; tiež <http://www.podduklianskennovinky.sk/pdf%202015/PN31.pdf>.

ČAPLOVIČ, M.: Lietadlo AVIA B-33 sa vráti tento týždeň na Duklu, prešlo rozsiahlou rekonštrukciou. In: www.e-dukla.sk, 1. 9. 2015.

ČAPLOVIČ, M.: Lietadlo AVIA B-33 sa vrátilo do regiónu - je lákadlom vyhliadkovej veže. Red.: Sivák, P. In: Podduklianske noviny, roč. 14, 7. 9. 2015, s. 3; tiež <http://www.podduklianskenovinky.sk/pdf%202015/PN37.pdf>.

ČAPLOVIČ, M.: Minister obrany chce na Slavíne múzeum 2. svetovej vojny. In: www.bratislavskénoviny.sk, 14. 5. 2015, tiež sme.sk, pravda.sk, pluska.sk, teraz.sk, aktuality.sk, topky.sk, 24hod.sk.

ČAPLOVIČ, M.: Najautentickejší exemplár na svete bude na Dukle - lietadlo Avia B-33 prešlo rozsiahlou obnovou. Red.: Čornáková, V. In: www.e-dukla.sk.

ČAPLOVIČ, M.: Odhalenie pamätníka Biľakovi preskúma prokuratúra vo Svidníku. In: Bardejovský korzár, 21. 3. 2015, tiež <http://bardejov.korzar.sme.sk/c/7708039/odhalenie-pamatnika-bilakovi-preskuma-prokuratura-vo-svidniku.html>, sme.sk, pravda.sk, cas.sk, hn.hnonline.sk, webnoviny.sk.

ČAPLOVIČ, M.: Pamätník na Dukle už má bronzovú sochu československého vojaka. Red. Sivák, P. In: Podduklianske noviny, roč. 14, 29. 6. 2015, s. 5; tiež <http://www.podduklianskenovinky.sk/pdf%202015/PN27.pdf>.

ČAPLOVIČ, M.: Sú historici, čo nazývajú oslobodenie z roku 1945 okupáciou. In: www.teraz.sk, 7. 5. 2015, tiež topky.sk.

ČAPLOVIČ, M.: Úcta generálovi R. Viestovi. Red.: Kvetková, K. In: Bojovník, roč. 60, 2015, č. 21, s. 6.

ČAPLOVIČ, M.: Vojenskou zástavou si uctili jazdecký pluk československých légii. In: www.nasenovinky.sk, 14. 4. 2015.

PITHART, P. - ČAPLOVIČ, M. - VEBER, V. - LUKEŠ, I. - SYRNÝ, M. - SVOBODA, D. - JAKL, T.: Co znamenal příchod Rudé armády do Československa? : Na anketní otázku Paměti a dějin odpovídají přední odborníci. In: Paměť a dějiny. Revue pro studium totalitních režimů, roč. 9, 2015, č. 2, s. 122-126.

RODÁK, J.: 70. výročie oslobodenia mesta Svidník. Red.: Siváková, K. In: Podduklianske novinky, č. 4, 2015.

RODÁK, J.: Letná sezóna v plnom prúde a v areáli múzea a Pamätníka veľký neporiadok. Red.: Siváková, K. In: Podduklianske novinky, č. 31 - 32, 2015.

SEGEŠ, V.: Bratříci. Red.: Getting, P. In: Plus 7 dní, 25. 6. 2015, č. 26, s. 46-48.

ŠUMICHRASŤ, P.: Mýty o vojne. Rozhovor s historikom Petrom Šumichrastom. In: Plus 7 dní, 30. 4. 2015, s. 80-83, dostupné na: <http://www.pluska.sk/plus-7-dni/rozhovory/obete-zlociny-rozpory-najvacsie-myty-ii-svetovej-vojne.html>.

ŠUMICHRASŤ, P.: Postoj lídrov EÚ k oslavám vôbec nie je dôstojný. Rozhovor s vojenským historikom Petrom Šumichrastom. In: Nový čas. Nedeľa, roč. 11, 3. 5. 2015,

s. 12-13, dostupné na: <http://www.cas.sk/clanok/316214/zlomove-okamihy-2-svetovej-vojny-svet-krvacal-zahynulo-60-milionov-ludi.html>.

ŠUMICHRASŤ, P.: Nadšenci zachránili unikátne bojové lietadlo. In: Nový čas, 25. 5. 2015, dostupné na: <http://adam.cas.sk/clanky/20924/nadsenci-zachranili-unikatne-bojove-lietadlo.html>.

ŠUMICHRASŤ, P.: V Bratislave bude turecký vojenský cintorín. In: Denník N, 19. 6. 2015, dostupné na: <https://dennikn.sk/164484/v-bratislave-bude-turecky-vojensky-cintorin/>.

ŠUMICHRASŤ, P.: Muž, čo zostrelil 32 Rusov, mal vyznamenania zamurované v dome. In: HN Style, 1. 5. 2015, dostupné na: <http://style.hnonline.sk/vikend-140/muz-co-zostrelil-32-rusov-mal-vyznamenania-zamurovane-v-dome-746485>.

ŠUMICHRASŤ, P.: Najlepší slovenskí piloti lietali počas vojny za Nemcov. In: HN Style, 1. 5. 2015, dostupné na: <http://style.hnonline.sk/vikend-140/najlepsi-slovenski-piloti-lietali-pocas-vojny-za-nemcov-746354>.

ŠUMICHRASŤ, P.: Smrť prišla z neba. Takto bombardovali Slovensko. In: HN Style, 29. 3. 2015, dostupné na: <http://style.hnonline.sk/vikend-140/smrt-prisla-z-neba-takto-bombardovali-slovensko-dobove-fotografie-705422>.

7.4.2 Rozhovory pre rozhlas a televíziu:

PhDr. Igor BAKA, PhD.

- RTVS, STV 2, diskusná relácia Dejiny.sk, rozhovor o vojenských elitách počas existencie vojnového slovenského štátu, red.: Leško, M., 20. 3. 2015 (30 min.)
- RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor k 70. výročiu vypálenia obcí Kľak a Ostrý Grúň, 8. 1. 2015, (10 min.)
- RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor k 70. výročiu konferencie v Jalte, 30. 1. 2015, (10 min.).

Mgr. Gabriel BLÁŠKO

- RTVS, SRo 2 Regina, Národná kultúrna pamiatka - Duklianske bojisko a priebeh Karpatsko-duklianskej operácie, red.: Michalčík, I., január 2015 (7 min.)
- RTVS, SRo 2 Regina, národnostné vysielanie v rusínskom jazyku, Vyhliadková veža na Dukle a pamiatky KDO v priestore Duklianskeho priesmyku, red.: Babjak, O., august 2015 (5 min.).

doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc.

- RTVS, STV 2, diskusná relácia Dejiny.sk, Oslobodenie Československa, red.: Leško, M., 15. 4. 2015 (25 min.)
- TA 3, relácia 24 hodín vo svete, rozhovor pri príležitosti ukončenia 2. svetovej vojny, 8. 5. 2015 (3,5 min.); 28. 7. 2014 (30 min.)
- RTVS, SRo 2 Regina, relácia Dejiny.sk, rozhovor o ukončení vojny v Európe a oslobodení Slovenska, 1. a 2. časť, red.: Turčík, P., Kotian, R., 9. 4., 16. 4. 2015 (20 min.)
- RTVS, SRo 1 Slovensko, relácia Sobotné dialógy, diskusia pri príležitosti 70. výročia skončenia 2. svetovej vojny, 9. 5. 2015 (25 min.)
- RTVS, SRo 1 Slovensko, Rádiožurnál, Oslobodenie Bratislavy, 2. 4. 2015 (15 min.).

PhDr. František CSÉFALVAY, CSc.

- RTVS, SRO 1 Slovensko, rozhovor o Michaelovi Strankovi a o vztýčení zástavy na Iwojime, red.: Weissová, S., 23. 2. 2015 (1 min.)
- RTVS, SRO 2 Regina, relácia Dejiny.sk, rozhovor o ukončení vojny v Európe a oslobodení Slovenska, 1. a 2. časť, red.: Turčík, P., Kotian, R., 9. 4., 16. 4. 2015 (40 min.).

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

- Televízia TA 3, reportáž Legionári dostali zástavu, red.: Kohút, M., Straková, Z., Dúbravský, J., 14. 4. 2015 (1 min.)
- RTVS, STV 2, relácia Profesionál, rozhovor k histórii bojov o Lipt. Mikuláš, red.: Košík, M., 7. 5. 2015 (1 min.)
- RTVS, STV 2, spolumoderovanie celonárodných osláv 70. výročia ukončenia 2. svetovej vojny a víťazstva nad fašizmom, Lipt. Mikuláš - Háj Nicovô, red.: Stríženec, M., 7. 5. 2015 (1 min.)
- RTVS, SRO 2 Regina, rozhovor Na znak úcty k vojakom, ktorí padli pri oslobodzovaní Slovenska, vznikne v Bratislave nové múzeum, red.: Holíč, O., 19. 5. 2015 (1 min.)
- TV Markíza, Televízne noviny, rozhovor na tému unikátne lietadlo Il-28, red.: Sivák, P., 23. 5. 2015 (1 min.)
- Televízia TA 3, reportáž Na Slavíne pribudne múzeum, red.: Linhart, M., Straková, Z., 24. 5. 2015 (1 min.)
- RTVS, STV 2, relácia Profesionál, rozhovor k histórii 2. jazdeckého pluku Sibírskeho, red.: Košík, M., 27. 5. 2015 (1 min.)
- Televízia TA 3, rozhovor Na Slavíne pribudne múzeum, red.: Linhart, M., Ázasis, P., 29. 5. 2015 (1 min.)
- TV Markíza, Televízne noviny, rozhovor Útroby Slavína sa zmenia na múzeum, red.: Kulová, K., Zápala, J., Chreneková, M., 29. 5. 2015 (1 min.)
- RTVS, SRO 1 Slovensko, rozhovor Opoziční poslanci navrhli zmeniť pamätný deň vzniku Československej republiky na štátny sviatok, red.: Hanák, P., Görner, 21. 7. 2015 (1 min.)
- TV Markíza, Televízne noviny, rozhovor Iljušin sa vrátil, red.: Sivák, P., Chreneková, M., Zápala, J., 2. 9. 2015 (1 min.)
- Televízia TA 3, rozhovor Deň ozbrojených zložiek, red.: Horváth, A., Fónod Babincová, J., Dúbravský, J., 5. 9. 2015 (1 min.)
- Televízia TA 3, rozhovor Deň ozbrojených zložiek, red.: Horváth, A., Ázasis, P., 11. 9. 2015 (1 min.)
- TV Markíza, Televízne noviny, rozhovor Priviezli prúdový bombardér Il-28, red.: Bujna, M., Chreneková, M., Zápala, J., 30. 9. 2015 (1 min.)
- RTVS, STV 1, Správy RTVS, Deň vlčích makov sa udomáčuje aj u nás, red.: Janko, I., Košíková, J., 11. 11. 2015 (1 min.)
- RTVS, STV 2, relácia Profesionál, téma Deň vojnových veteránov a symbol kvetu červeného maku, red.: Košík, M., 19. 11. 2015 (1 min.).

Mgr. Peter HOLÍK

- RTVS, SRO 2 Regina, relácia o 2. svetovej vojne, Národná kultúrna pamiatka - Duklianske bojisko a priebeh KDO, red.: Michalčík, I., január 2015 (7 min.)
- RTVS, STV 1, Správy STV, informácia k Noci múzeí a galérií 2015 - Vyhliadková veža, red.: Černý, M., máj 2015 (0,5 min.)
- RTVS, STV 1, Správy STV, Karpatsko-duklianska operácia a Slovenské národné povstanie - ženy v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR a pamiatky v okrese Svidník súvisiace s KDO, red.: Černý, M., august 2014 (0,5 min.)

- RTVS, SRo 1 Slovensko, Karpatsko-duklianska operácia a Slovenské národné povstanie - ženy v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR a pamiatky v okrese Svidník súvisiace s KDO, red.: Černý, M., august 2014 (0,5 min.)
- RTVS, SRo 2 Regina, národnostné vysielanie v rusínskom jazyku, Vyhliadková veža na Dukle a pamiatky KDO v priestore Duklianskeho priesmyku, red.: Babjak, O., august 2015 (10 min.)
- TV Markíza, Televízne noviny, rozhovor k 71. výročiu Karpatsko-duklianskej operácie, red. Sivák, M., október 2015 (0,5 min.)
- RTVS, SRo 2 Regina, relácia o 2. svetovej vojne, príspevok 71. rokov od vypálenia obce Tokajík, red.: Nôžková, K., november 2015 (5 min.).

Mgr. Peter CHORVÁT, PhD.

- RTVS, SRo 1 Slovensko, vystúpenie týkajúce sa veľkonočnej bitky v Karpatoch, 4. 4. 2015, (5 min.)
- RTVS, SRo 1 Slovensko, relácia Ranné ladenie, rozhovor o čs. opevneniach na Slovensku, 17. 8. 2015 (15 min.)

Mgr. Viera JURKOVÁ

- RTVS, SRo 2 Regina, relácia Rádiobudík, rozprávanie o moskovských poukážkach v období 2. svetovej vojny, ktoré priniesli ruskí vojaci na Slovensko v roku 1944, 19. 1. 2015 (2 min.)

Mgr. Matej MEDVECKÝ, PhD.

- ČT 1, relácia Reportéři, reportáž o Matúšovi Černákovi, 9. 11. 2015 (2 min.).

Mgr. Jozef RODÁK

- RTVS, Rádio Regina KE, Kronika 2. svetovej vojny. Bitka o Berlín. red.: Nuošková, D., 29. 4. 2015 (6 min.)
- RTVS, Rádio Regina KE, Kronika 2. svetovej vojny, Prvé ženy v československej armáde. red.: Nuošková, D., 23. 7. 2015 (6 min.)
- RTVS, Rádio Regina KE, Kronika 2. svetovej vojny, Karpatsko-Duklianska operácia, red.: Nuošková, D., 11. 9. 2015 (5 min.)
- RTVS, Rádio Regina KE, Kronika 2. svetovej vojny, 1. československý armádny zbor, red.: Nuošková, D., 2. 11. 2015 (6 min.)
- RTVS, STV 1, Noc múzeí 2015, red.: Černý, M., 17. 5. 2015 (30 min.) .

PhDr. Vladimír SEGEŠ, PhD.

- RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor o stredovekých kráľoch, 6. 1. 2015 (5 min.)
- RTVS, SRo 2 Regina, rozhovor o napoleonských vojnách, 14. 5. 2015 (30 min.)
- RTVS, SRo 1 Slovensko, relácia Dobré ráno, rozhovor o remeselníkoch a cechoch, 2 časti, 19. 5. a 20. 5. 2015 (2 x 3 min.)
- RTVS, SRo 3 Devín, rozhovor o mestských spoločnostiach v stredoveku, 22. 6. 2015 (30 min.)
- RTVS, STV 2, relácia Profesionál, rozhovor o histórii Dňa armády, red.: Minár, M., 22. 9. 2015 (3 min.)
- RTVS, STV 2, relácia Profesionál, rozhovor o knihe Vojenské dejiny Slovenska a Slovákov, red.: Minár, M., 10. 10. 2015 (3 min.)
- RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor o knihe Vojenské dejiny Slovenska a Slovákov, red.: Minár, M., 12. 11. 2015 (2 min.).

Mgr. Jana ZAŤKOVÁ, PhD.

- RTVS, SR 1 Slovensko, rozhovor o ukončení 1. svetovej vojny, 11. 11. 2015 (3 min.).

7.5 PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ ZA ROK 2015

PhDr. Igor BAKA, PhD.

- prednáška Agónia ľudáckeho režimu na Katedre histórie Filozofickej fakulty UKF v Nitre, 28. 10. 2015 (30 min.).

doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc.

- prednáška Slováci na oboch stranách východného frontu pre ČSOL Valtice, 19. 2. 2015 (130 min.)

- prednáška Slováci na bojiskách 2. svetovej vojny pre Úniu slovenských novinárov, 10. 6. 2015 (120 min.)

- prednáška Slovensko v 2. svetovej vojne, ÚR SZPB, pre učiteľov dejepisu základných a stredných škôl, 2. 7. 2015 (120 min.).

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

- prednášky Organizácia a činnosť československej vojenskej spravodajskej služby v rokoch 1914 - 1939, MO SR v Bratislave, 9. 3. 2015 a 20. 11. 2015 (2 x 90 min.).

Mgr. Peter CHORVÁT, PhD.

- 8 prednášok o dejinách čs. opevnení na Slovensku v objekte bunkra B-S 8 pre stredné školy v Bratislave, vždy po 120 minút, v dňoch 11., 12., 18., 19., 20., 21., 25., 26. 5. 2015 (8 x 120 min.)

- prednáška o pevnostnom objekte B - S 8 pre stredné školy, 14. 10. 2015 (120 min.).

Ing. Milan ONDRUŠ

- prednášky Vyradovanie registratúrnych záznamov a ich archivovanie v podmienkach OS SR v rámci kurzov pre zamestnancov pracovísk administratívnej bezpečnosti OS SR, organizovaných Akadémiou OS SR M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši 19. 5., 12. 11. 2015 (600 min.)

Mgr. Matej MEDVECKÝ, PhD.

- prednáška pre Vojenské spravodajstvo MO SR o vývoji čs. vojenského spravodajstva v rokoch 1945 - 1989, 6. 10. 2015 (90 min.).

Dr. Imrich PURDEK, PhD.

- prednáška k základným problémom využívania dostupných prameňov z oblasti vojenskej histórie a úloha publikácie Vojenská osвета v spoločensko-vedných seminároch profesionálnych vojakov OS SR v rámci zasadania redakčnej rady publikácie Vojenská osвета v L. Mikuláši, 23. 4. 2015 (90 min.).

PhDr. Vladimír SEGEŠ, PhD.

- prednáška Remeslá a cechy v starej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK v Bratislave, 13. 2. 2015 (90 min.)

Mgr. Jana ZAŤKOVÁ, PhD.

- prednášky o prvej svetovej vojne a udalostiach medzivojnového obdobia na odbornom zhromaždení duchovných ekumenickej pastoračnej služby MO SR, 17. 9. 2015 (2 x 90 min.).

Vedecké a odborné výstupy VHÚ za rok 2015

Názov	Celkom	z toho v zahraničí
Monografie, zborníky, pramene, encyklopédie, slovníky	5	1
Kapitoly vo vedeckých monografiách (vedecké spoluautorstvo)	3	
Kapitoly v odborných monografiách (odborné spoluautorstvo)	2	2
Vedecké štúdie, state, recenzie v karentovaných / nekarentovaných časopisoch a v zborníkoch	19	3
Odborné práce (články, štúdie, state, abstrakty, bibliografie) v karentovaných / nekarentovaných časopisoch a v zborníkoch	70	
Časopis Vojenská história	4	
Informačný spravodaj	4	
Anotácie, správy, kronika	5	
Organizované vedecké konferencie a sympóziá (spoluorganizácia)	6	
Účasť na konferenciách a sympóziách	25	6
Prednášky a besedy	22	1
Vystúpenia v televízii a rozhlase, rozhovory pre tlač	91	1
Podkladové materiály, expertízy, posudky a pod.	82	
Ohlasy na publikačnú tvorbu registrované v citačných indexoch za rok 2014	3	1
Ohlasy na publikačnú tvorbu neregistrované v citačných indexoch za rok 2014	157	23

8. ARCHÍVNA ČINNOSŤ

V zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov a naň nadväzujúcej Vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov VHA vykonáva odborný dohľad nad vyraďovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve - centrálnej registratúre Trnava, ako aj vo všetkých útvaroch a zariadeniach OS SR. K jednotlivým návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov spracováva odborné posudky. Celý proces vyraďovania podlieha súhlasu Odboru archívov a registratúr Ministerstva vnútra SR. Dovedna bolo počas roka 2015 vybavených 413 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov (Ing. M. Ondruš 215 odborných posudkov na návrhy na vyradenie registratúrnych záznamov, Mgr. P. Kralčák, PhD. 194 rozhodnutí o vyradení registratúrnych záznamov, resp. odborných posudkov na návrhy na vyradenie registratúrnych záznamov, PhDr. A. Gajdáčová 4 odborné posudky na návrhy na vyradenie registratúrnych záznamov, vojenských predpisov).

VHA prevzal po ukončení vyraďovacieho konania v roku 2015 od vojenských útvarov a zariadení OS SR v roku 2013 14 škatúl a 116 zväzkov archívnych dokumentov.

8.1 Vedecko-výskumná činnosť - archívne spracovávanie vybraných archívnych fondov a zbierok

a) Hlavné výskumné úlohy riešené v roku 2015

1. „Vojenské školstvo“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2010 - december 2017

Riešitelia: Ing. P. Krajčírovič, Ing. M. Ondruš, Mgr. Z. Šutaríková

Plánovaný výstup: inventáre podľa názvov škôl (vydanie priebežne 2011-2017).

Hodnotenie za rok 2015:

Archívny fond „Vojenská škola Jána Žižku z Trocnova“.

Mgr. Z. Šutaríková spracovala 12 archívnych škatúl. Zároveň napísala 20 strán rukopisu inventárneho fondu.

Plnenie výskumnej úlohy pokračuje podľa plánu.

2. „Ministerstvo národnej obrany SR“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2010 - december 2018

Riešitelia: Mgr. V. Gabáni

Plánovaný výstup: inventár (vydanie 2019).

Hodnotenie za rok 2015:

Mgr. V. Gabáni spracoval 82 archívnych škatúl. Zároveň napísal 59 strán rukopisu inventárneho fondu. Plnenie výskumnej úlohy pokračuje podľa plánu.

3. „Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Košice“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2012 - február 2015

Riešitelia: Ing. M. Ondruš

Plánovaný výstup: združený inventár (vydanie VHÚ 2015).

Hodnotenie za rok 2015:

V súlade s plánom Ing. M. Ondruš dokončil spracovanie archívneho fondu, a inventár v rozsahu 30 rukopisných strán bol po redakčných úpravách vydaný.

4. „Veliteľstvo V. zboru“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2012 - jún 2016

Riešitelia: Ing. Peter Krajčírovič

Plánovaný výstup: inventár (vydanie 2016).

Hodnotenie za rok 2015:

Ing. Krajčírovič spracoval 10 archívnych škatúl a napísal 8 strán rukopisu inventára.

Plnenie výskumnej úlohy pokračuje podľa plánu.

5. „Letecká strelnica Kuchyňa“

Výskumná úloha

Termín plnenia: september 2015 - október 2015

Riešitelia: Ing. M. Ondruš

Plánovaný výstup: inventár (vydanie VHÚ 2015).

Hodnotenie za rok 2015:

V súlade s plánom Ing. M. Ondruš spracoval 10 škatúl archívneho fondu a napísal 24 rukopisných strán. Inventár bol po redakčnej úprave vydaný.

6. „Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Nitra“

Výskumná úloha

Termín plnenia: marec 2015 - jún 2015

Riešitelia: Ing. M. Ondruš

Plánovaný výstup: združený inventár (vydanie VHÚ 2015).

Hodnotenie za rok 2015:

V súlade s plánom Ing. M. Ondruš dokončil spracovanie archívneho fondu v rozsahu 14 škatúl a inventár v rozsahu 24 rukopisných strán bol po redakčných úpravách vydaný.

7. „Štáb civilnej obrany Stredoslovenského kraja Banská Bystrica“

Výskumná úloha

Termín plnenia: jún 2015 - august 2015

Riešitelia: Ing. M. Ondruš

Plánovaný výstup: združený inventár (vydanie VHÚ 2015).

Hodnotenie za rok 2015:

V súlade s plánom Ing. M. Ondruš dokončil spracovanie archívneho fondu v rozsahu 20 škatúl a inventár v rozsahu 25 rukopisných strán bol po redakčných úpravách vydaný.

8. „Štáb civilnej obrany Západoslovenského kraja Bratislava“

Výskumná úloha

Termín plnenia: október 2015 - december 2015

Riešitelia: Ing. M. Ondruš

Plánovaný výstup: združený inventár (vydanie VHÚ 2015).

Hodnotenie za rok 2015:

V súlade s plánom Ing. M. Ondruš dokončil spracovanie archívneho fondu v rozsahu 8 škatúl a inventár v rozsahu 20 rukopisných strán bol po redakčných úpravách vydaný.

9. „Inventárny zoznam archiválií“

Výskumná úloha

Termín plnenia: priebežne

Riešitelia: Mgr. Andrea Gajdáčová

Plánovaný výstup: zoznam (vydanie 2015).

Hodnotenie za rok 2015:

Mgr. A. Gajdáčová archívne spracovala a uložila 163 archívnych škatúl prevzatých od vojenských útvarov a zariadení a napísala 26 strán zoznamu.

b) Poskytovanie archívnych služieb verejnosti

V sledovanom období archív realizoval aj archívne služby žiadateľom z rezortu obrany SR a z radov civilnej verejnosti. V roku 2015 bolo vybavených písomných vybavených 1498 písomných žiadostí, čo predstavuje takmer 20 % nárast oproti roku 2014. Väčšina agendy VHA okrem vyradovacieho konania sa týkala výpisov z kmeňových listov vojakov a poddôstojníkov.

Konzultácie a obsluha v bádateľni

- počet návštev v bádateľni	232
- počet bádateľov (nárast fyzických osôb)	140
- počet predložených archívnych škatúl	945
- počet vyhl'adaných a predložených archívnych jednotiek	4 343

Špeciálne zbierky

- počet návštevníkov v špeciálnych zbierkach	36
- počet návštev v špeciálnych zbierkach	60

Pre potreby bádateľov a na plnenie správnych úkonov VHA bolo prekopírovaných 2611 strán archívnych dokumentov. VHA vybral v sledovanom období za služby poskytované verejnosti sumu v celkovej výške 701,00 €.

c) Trvale zabezpečovať ochranu archívnych dokumentov a zbierok

Ochrana archívnych fondov a zbierok sa zabezpečovala v rámci existujúcich finančných, materiálnych a personálnych možností VHA. Pracovníčka PhDr. A. Gajdáčová 2x týždenne sledovala a zapisovala hodnoty teploty a relatívnej vlhkosti vzduchu. Na základe výsledkov meraní klimatických podmienok v depozitoch boli prijímané bezprostredné opatrenia. Teplota a vlhkosť vzduchu v skladových priestoroch sa udržiavali pravidelným vetraním.

d) Prednášky na tému „Vyrad'ovanie a archivovanie v OS SR“ vo Vojenskej akadémii Liptovský Mikuláš - kurzy pracovníčok PAB

Prednášky boli vykonané na kurze pre pracovníkov pracovísk administratívnej bezpečnosti OS SR, ktorú organizuje Akadémia obrany OS SR v Liptovskom Mikuláši pod záštitou Bezpečnostného úradu MO SR. Prednášky pracovníka archívu Ing. M. Ondruša boli zamerané na tému „Vyrad'ovanie registratúrnych záznamov a ich archivovanie v podmienkach OS SR“. Ing. M. Ondruš vykonal lektorskú činnosť na úseku vyrad'ovania registratúrnych záznamov - Akadémia OS SR gen. M. R. Štefánika Liptovský Mikuláš - 600 minút.

e) Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ

V roku 2015 bol vo VHA v Bratislave ukončený projekt „Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ“ v dopytovej výzve v rámci Operačného programu Európskej únie Informatizácia spoločnosti. Hlavným cieľom projektu bola digitalizácia, uchovávanie a sprístupňovanie archívnych fondov VHÚ ako kultúrneho dedičstva SR. V roku 2015 zdigitalizovali pracovníčky archívu 7 251 digitálnych objektov. Výsledky ich práce si možno pozrieť na stránke <http://ebadatelnavha.vhu.sk/>.

Výkon vybraných odborných činností VHA

Výkon vybraných odborných činností VHA	Počet
Spracované archívne fondy a zbierky (počet škatúl)	309
Vypracované inventáre a katalógy (počet titulov/počet strán)	5/294
Počet návštev v bádateľni / špeciálne zbierky	232/60
Počet vybavených žiadostí	1 498
Počet poskytnutých arch. škatúl / arch. jednotiek	945/4 343

9. MÚZEJNÁ ČINNOSŤ

Pracovníci VHM plnili odborné úlohy v súlade s hlavnými plánovacími dokumentmi VHÚ na rok 2015, s dôrazom na odborné úlohy stanovené v oblasti múzejníctva v zákone č. 206/2009 o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Osobitný dôraz kládli na dopĺňovanie a rozširovanie zbierok VHM Piešťany. K 31.12.2015 do zbierkového fondu VHM Piešťany pribudlo 104 ks zbierkových predmetov v celkovej hodnote 75 386,00 €. Z toho do zbierok Mo Piešťany 104 ks zbierkových predmetov a do zbierok Mo Svidník 0 ks zbierkového predmetu.

Akvizičná činnosť: VHM v hodnotenom období získalo na základe zmlúv o bezodplatnom prevode hnutel'ného majetku štátu 61 predmetov kultúrnej hodnoty v celkovej hodnote 74 000,00 €, darom 41 ks predmetov kultúrnej hodnoty v celkovej hodnote 936,00 € a zámennou 2 predmety v celkovej hodnote 450,00 €. V akvizičnej činnosti prevažovala vojenská technika, materiál a náhradné diely od útvarov a zariadení, ktoré boli do fondov VHM získané formou bezodplatného prevodu majetku štátu. V roku 2015 bolo riaditeľom VHÚ podpísaných 7 zmlúv o bezodplatnom prevode, 11 darovacích zmlúv a 1 zámenná zmluva. Z celkového počtu bolo zrealizovaných 5 zmlúv o bezodplatnom prevode, dve zmluvy budú zrealizované v januári 2016.

V súlade so zmluvami o bezodplatnom prevode majetku štátu boli vykonané prevozy materiálu z Nemeckej, Liptovského Mikuláša, Trenčína a Nemšovej. Na základe Smernice náčelníka GŠ OS SR a dohovoru s jednotlivými veliteľstvami bolo do priestorov VHM Piešťany prevezené lietadlo L-39V z leteckej základne Sliač a lietadlo MiG-15 z letiska Kuchyňa. Jedno lietadlo L-39V bolo prevezené z letiska Sliač na letisko Kuchyňa. Ďalej bola prevezená automobilová technika z posádky Sliač, Liptovský Mikuláš, obrnená technika z posádky Čereňany a Nemecká. V rámci prevozov bola vykonaná zámena samohybného dela SD 100 z múzejného oddelenia Piešťany a múzejného oddelenia Svidník. V úzkej spolupráci s VTSÚ Záhorie bol vykonaný prevoz 4 ks delostreleckej techniky.

Ochrana zbierkových predmetov: v hodnotenom období pracovníci VHM v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej

hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. a ustanoveniami § 13 zákona vykonali: základné oštenenie na 4221 ks múzejných predmetov. Mo Svidník 1896 ks, Mo Piešťany 2325 ks, z toho 1795 zbierkových predmetov určených na digitalizáciu, 277 zbierkových predmetov v spolupráci s útvarmi OS SR v rámci technickej pomoci a v depozitári č. 2 - kasárne VHM, v expozícii letisko bolo vykonané základné oštenenie na 250 ks automobilovej tankovej, delostreleckej a leteckej technike. Konzervácia bola vykonaná na 197 zbierkových predmetoch. Z toho v Mo Svidník vykonali konzerváciu na 4 ks zbierkových predmetoch a v Mo Piešťany v rámci prípravy zbierkových predmetov na digitálne fotografovanie bola vykonaná konzervácia na 193 ks zbierkových predmetoch.

Čiastočne boli zrenovované v Mo Piešťany dva zbierkové predmety, automobil UAZ -452PP a samohybné delo SD-100. 37-mm protiletadlový kanón vz. 1939 bol čiastočne zrenovovaný službou.

V úzkej súčinnosti s Klubom priateľov vojenského historického múzea boli vykonané kontroly 24 ks pásovej, obrnenej techniky a automobilovej techniky po zimnom a letnom období v expozícii (hangár I, hangár II, hangár III, žienijný dvor a vonkajšia expozícia) spojenú bez doplnenia prevádzkových náplní (olej, chladiaca zmes) a preskúšaním pohonných jednotiek.

V posledných rokoch vplyvom poveternostných podmienok došlo k rapídному zhoršeniu stavu zbierkových predmetov uložených v depozitároch na voľnej ploche a vystavovaných vo vonkajšej expozícii na letisku v Piešťanoch. Z dôvodu nedostatku odborných zamestnancov a finančných prostriedkov sa vo VHM Piešťany nevykonáva ochrana zbierkových predmetov v takom rozsahu, aby nedochádzalo k postupnému znehodnocovaniu zbierkových predmetov. K zlepšeniu ochrany zbierkových predmetov môže dôjsť len za predpokladu, že vo VHM v Piešťanoch budú postavené nové expozičné haly pre veľkorozmerné predmety a nové kryté depozitáre (prístrešky alebo haly) pre veľkorozmerné predmety. Predmety získané formou bezodplatného prevodu majetku štátu a dočasne uložené v priestoroch útvarov a zariadení nie sú odborne ošetrované a vplyvom poveternostných vplyvov postupne chátrajú. V roku 2015 bola vykonaná len fyzická inventúra vo vybraných zbierkach. Revízie zbierok sa v roku 2015 nevykonávali z dôvodu nedostatku odborných zamestnancov múzea a plnenia iných stanovených úloh (príprava zbierkových predmetov na digitalizáciu).

Aktivity VHM Mo Svidník:

1) Vedomostná súťaž pri príležitosti 70. výročia oslobodenia mesta Svidník „Z histórie svidníckeho regiónu“

Dňa 20. januára 2015 sa uskutočnil 4. ročník vedomostnej súťaže “Z histórie svidníckeho regiónu“ 2015, tzv. kvíz, ktorý sa konal pri príležitosti 70. výročia oslobodenia mesta Svidník.

Na príprave vedomostnej súťaže sa podieľal VHÚ - Múzejné oddelenie Svidník VHM, Mestský úrad vo Svidníku a Štátny archív v Prešove - pobočka Svidník. Tak ako po minulé roky aj tento rok žiaci piatich základných škôl mesta Svidník ústne odpovedali na nasledovný okruh tém: História mesta Svidník od prvej písomnej zmienky po súčasnosť, Prvá svetová vojna v Európe, Boje v Karpatoch 1914 - 1915, 2. svetová vojna v Európe a vo svete, a Karpatsko-duklianska operácia. Novinkou oproti posledným ročníkom bolo premietanie otázok na plátne. Po absolvovaní písomných kôl čakal na žiakov písomný test. Celkovým víťazom vedomostnej súťaže sa stala Základná škola, sídliaca na Karpatskej ulici vo Svidníku. Vyhodnotená bola aj výtvarná súťaž Pohľadnica mesta očami našich detí.

2) Panelová výstava „Mementá prvej svetovej vojny“

Od 2. marca 2015 do konca apríla 2015 bola vo výstavných priestoroch Múzejného oddelenia VHM vo Svidníku inštalovaná panelová výstava „*Mementá prvej svetovej vojny*“, ktorej realizátormi boli Klub vojenskej histórie Beskydy (ďalej „KVH Beskydy“) Humenné a Krajské múzeum v Prešove. Výstava návštevníkom priblížila priebeh bojov v Karpatoch v roku 1915, ktoré zasiahli územie šiestich okresov severovýchodného Slovenska. Zaujímavou časťou sú vojnové škody na území Šarišskej a Zemplínskej župy doplnené emotívnymi fotografiami zničených rodinných domov, administratívnych budov a kostolov. V stručnosti sú predstavené aj vojnové cintoríny v Stebníku, Becherove, Veľkrope, Medzilaborciach a v iných oblastiach severovýchodného Slovenska.

3) Medzinárodná vedecká konferencia „Boje v Karpatoch 1914 - 1915“ na pôde SNM - Múzea Ukrajinskej kultúry vo Svidníku

V dňoch 11. - 12. marca 2015 sa v priestoroch Slovenského národného múzea - Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku (ďalej „SNM-MUK“) konala medzinárodná vedecká konferencia pod názvom „Boje v Karpatoch 1915“. Hlavnými organizátormi konferencie boli VHÚ a KVH Beskydy.

Na spomínanom vedeckom podujatí sa predstavili odborníci, ktorých práca úzko súvisí s bojmi v Karpatoch 1914 - 1915, ktoré zasiahli do života obyvateľov šiestich okresov severovýchodného Slovenska. Slovenská historiografia doteraz nevenovala spomínanej téme dostatočnú pozornosť. Na tejto skutočnosti sa zhodli aj samotní referujúci zastupujúci krajiny tzv. Vyšehradskej štvorky (Slovensko, Česká republika, Poľsko a Maďarsko), ako aj diskutujúci z radov verejnosti.

Súčasťou konferencie bola aj výstava, na realizácii ktorej sa podieľali aj pracovníci VHÚ - Múzejného oddelenia vo Svidníku. Výstava pod názvom „Prvá svetová vojna - Boje v Karpatoch 1914-1915“ bola nainštalovaná v priestoroch SNM-MUK. V priestoroch VHÚ - VHM vo Svidníku bola umiestnená výstava organizátorov KVH Beskydy a Krajského múzea v Prešove - „Mementá prvej svetovej vojny“.

4) Prezentácie zbraní v rámci V. ročníka akcie „Karpaty 1914/1915“

Dňa 18. apríla 2015 sa v obci Stebník (okres Bardejov) konal už piaty ročník podujatia „Karpaty 1914 - 1915“, na ktorom participoval aj VHÚ prostredníctvom zamestnancov VHM vo Svidníku. Hlavným organizátorom akcie bol KVH Beskydy z Humenného. Podujatie sa uskutočnilo pri príležitosti 100. výročia „Veľkonočnej bitky v Karpatoch“, ktorou vyvrcholili bojové operácie 1. svetovej vojny na našom území.

Svidnícki múzejníci na V. ročníku akcie „Karpaty 1914/1915“ prezentovali vo vlastnom stane zbierkové predmety - ručné palné zbrane a guľomety zo zbierok Vojenského historického múzea vo Svidníku z obdobia prvej, ako aj druhej svetovej vojny. Medzi nimi nemohla chýbať jednoranová zadovka Werndl model 1867/77, ktorá sa začala vyrábať už v roku 1867, rakúsko-uhorská puška Mannlicher model 1895 - najrozšírenejšia zbraň, s ktorou vstúpilo Rakúsko-Uhorsko do prvej svetovej vojny, ako aj ruská pechotná puška Mosin model 1891. Návštevníci stánku VHÚ sa mohli dozvedieť od svidníckych múzejníkov podrobné informácie o vývoji zbraní, ich zavedení do výroby a používaní v bojujúcich armádach. Okrem toho sa mohol každý záujemca odfotografovať s vybranou puškou, karabínou.

5) Zabezpečenie návštevy prezidenta SR na Dukle a vo Svidníku pri 70. výročí ukončenia druhej svetovej vojny v Európe

Prezident SR Andrej Kiska navštívil svidnícky región už tretíkrát po svojom ustanovení do funkcie. Cieľom jeho poslednej návštevy, ktorá sa uskutočnila 8. mája 2015, bolo pripomenutie si 70. výročia ukončenia druhej svetovej vojny v Európe a vzdanie úcty padlým vojakom. Príslušníkov 1. československého armádneho zboru v ZSSR si prezident SR uctil zapálením sviečok vďaka na hrobách pri Pamätníku 1. čs. armádneho zboru na Dukle vo Vyšnom Komárniku. Sviečky vďaka zapálil A. Kiska aj na Pamätníku sovietskej armády vo Svidníku, kde je pochovaných 9000 sovietskych vojakov.

6) Vernisáž k výstave „70. výročia ukončenia druhej svetovej vojny“ vo Vojenskom múzeu vo Svidníku

Dňa 15. mája 2015 sa vo výstavných priestoroch Centrálnej expozície VHM vo Svidníku uskutočnila vernisáž výstavy „70. výročie ukončenia 2. svetovej vojny“. Organizátormi výstavy boli Personálny úrad OS SR v Liptovskom Mikuláši a VHÚ. Vernisáž sa konala pri príležitosti 70. výročia ukončenia 2. svetovej vojny v Európe.

7) Noc múzeí a galérií 2015

VHM sa dňa 16. mája 2015, pod záštitou ministra obrany SR Martina Glváča, aktívne zúčastnilo európskeho podujatia „Noc múzeí a galérií 2015“, ktoré bolo realizované pod patronátom Rady Európy. Cieľom podujatia bolo v čo najväčšej miere prezentovať kultúrne dedičstvo.

Vzácnym hosťom akcie bol náčelník GŠ OS SR genpor. Ing. Milan Maxim, ktorý si osobne prezrel vynovené priestory Vyhliadkovej veže na Dukle. S vojnovou históriou podduklianskeho regiónu a so samotnou výstavbou Národnej kultúrnej pamiatky - Duklianske bojisko sa oboznámil prostredníctvom inštalovanej výstavy, ktorá obsahuje fotografie z fotoarchívu Múzejného oddelenia VHM vo Svidníku. Zo spodnej kupoly Vyhliadkovej veže pozoroval územie, ktoré bolo svedkom bojov v Karpatoch 1914 - 1915 a Karpatsko-duklianskej operácie na jeseň 1944. Na záver svojej návštevy bol ako divák prítomný na zaujímavom programe, ktorý sa odohrával v blízkosti pomníka „Míľnik“.

Návštevníci múzea si v priestoroch Múzejného oddelenia Svidník VHM prezreli zmodernizovanú expozíciu „Vojenské dejiny Slovenska 1914 – 1945“. Z Vyhliadkovej veže vo Vyšnom Komárniku bol prítomným umožnený pohľad na panorámu slovensko-poľského územia, dejiska bojov Karpatsko-duklianskej operácie na jeseň 1944.

Vo vstupných priestoroch Vyhliadkovej veže na Dukle sa premietali dokumentárne filmy z obdobia bojov v Karpatsko-duklianskej operácii. Jednotka psovodov PZ SR vo Svidníku predviedla ukážku napadnutia nepriateľa, vyhľadávania drog a zaistenia výbušnín. Hasičský a záchranný zbor SR vo Svidníku predstavil vybavenie služobného hasičského vozu, čo vyvolalo záujem najmenších návštevníkov. Akcie sa zúčastnila aj 2. mechanizovaná brigáda v Prešove, ktorá prezentovala ukážky boja zblízka, manipuláciu so zbraňou (weapon handing) a ukážku kolesovej techniky Landrover Defender a AKTIS. Vyvrcholením programu bola malá ukážka rekonštrukcie bojov Klubom vojenskej histórie Krasnogvardejci Košice. V nočných hodinách sa návštevníci mohli pokochať rozsvieteným vojnovým cintorínom Pamätníka 1. československého armádneho zboru na Dukle.

Počas „Noci múzeí a galérií 2015“ bolo zaregistrovaných na Vyhliadkovej veži na Dukle 650 návštevníkov a v Centrálnej expozícii VHM vo Svidníku 300 návštevníkov.

8) Medzinárodný štafetový beh Dukla - Lidice 2015

Dňa 10. júna 2015 v ranných hodinách pri príležitosti 70. výročia ukončenia 2. svetovej vojny v Európe a 73. výročia tragického vypálenia českej obce Lidice odštartoval pred Vyhliadkovou vežou na Dukle medzinárodný štafetový beh Dukla - Banská Bystrica - Ležáky - Lidice 2015. Účastníci behu spoločne so starostkou obce Vyšný Komárnik Danielou Štefancovou položili vence pri Pamätníku 1. československého armádneho zboru na Dukle. Cieľom akcie bolo pripomenutie si civilných obetí na celom území bývalého Československa počas 2. svetovej vojny. Celá trasa má viac ako 850 km, z toho na Slovensku vyše 400 km, vedie cez 95 miest a obcí. Ukončenie akcie bolo naplánované na deň 13. júna 2015 v obci Lidice v Českej republike.

9) Prezentácia zbraní na festivale múzeí Slovenska 2015 v Starej Ľubovni

Dňa 22. júna 2015 sa zamestnanci VHM vo Svidníku zúčastnili 11. ročníka podujatia „Festival múzeí Slovenska 2015“ organizovaného z iniciatívy Zväzu múzeí na Slovensku. Podujatie prebiehalo v priestoroch Ľubovnianskeho múzea - hradu v Starej Ľubovni. Hlavným cieľom akcie bola prezentácia jednotlivých múzeí a výmena skúseností a inšpirovanie sa činnosťou múzejníkov. Okrem odbornej verejnosti bolo podujatie venované aj laickej verejnosti - návštevníkom, ktorí mali možnosť vidieť takmer všetky múzeá Slovenska na jednom mieste.

Múzejníci zo Svidníka na hrade prezentovali vo vlastnom stane časť zbierkových predmetov - ručné palné zbrane a guľomety, ktoré sú nainštalované aj v Centrálnej expozícii VHM vo Svidníku, a používali sa už od druhej polovice 19. storočia. Najstaršou prezentovanou zbraňou bola rakúsko-uhorská jednoranová zadovka Werndl model 1867/77, ktorá sa začala vyrábať už v roku 1867. Medzi najnovšie prezentované zbrane, naopak, patrila československá puška vz. 52/57. Návštevníci stánku VHÚ sa mohli od svidníckych múzejníkov dozvedieť podrobné informácie o vývoji zbraní, ich zavedení do výroby a používaní v bojujúcich armádach, ale aj oboznámiť sa s expozíciami VHM vo Svidníku

10) Výstava „Príbeh obelisku. Pamätník Červenej armády na námestí Slovenského národného povstania“ vo VHM vo Svidníku

Dňa 5. októbra 2015 pri príležitosti blížiacich sa osláv 71. výročia Karpatsko-duklianskej operácie bola v priestoroch Centrálnej expozície VHM vo Svidníku sprístupnená výstava Stredoslovenského múzea vo Svidníku „Príbeh obelisku. Pamätník Červenej armády na Námestí Slovenského národného povstania.“ Autorom výstavy je riaditeľ Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici PhDr. Roman Hradecký.

Prezentácia obsahovala tri veľké panely. Prvý panel pod názvom Južný prameň slobody podáva návštevníkom informácie o priebehu Stredoslovenskej operácie. Tento panel bol obohatený prehľadným kalendárom oslobodených miest a obcí počas tejto operácie a dopĺňa Centrálnu expozíciu Mo VHM, ktorá približovala priebeh Východokarpatskej, Východoslovenskej a Západokarpatskej operácie. Druhý centrálny panel vypovedal o Pamätníku Červenej armády na Námestí Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici. Obsahoval aj mená 39 príslušníkov Červenej armády, ktorý zahynuli pri oslobodzovaní Banskej Bystrice a boli pochovaní v tzv. bratskej mohyle na námestí Slovenského národného povstania. Návštevníkom bol na tomto mieste predstavený život architekta Pamätníka v Banskej Bystrici S. M. Vajštejna. Tretí panel s názvom Veľkonočné znovuzrodenie sa zameriaval na oslobodenie samotnej Banskej Bystrice, ale aj na situáciu v meste počas vojnového roka 1945. Panel obsahoval aj zoznam obcí, ktoré zasiahli

fašistické represálie v okolí Banskej Bystrice. Okrem týchto troch veľkých panelov bolo súčasťou výstavy 47 autentických fotografií s popismi (napríklad sovietska a rumunská armáda v Banskej Bystrici, fotografie a schémy tzv. bratskej mohyly, návšteva prezidenta Beneša v máji roku 1945 v Banskej Bystrici, fotografie zo stavby a odhalenia Pamätníka Červenej armády na Námestí Slovenského národného povstania).

Verejnosti sa sprístupnila aj vzorka hlbínnej vyvretej horniny (čierneho anortozitu), zo Žitomírskej oblasti, ktorou je obložený obelisk Pamätníka Červenej armády na Námestí Slovenského národného povstania. Výstava otvorená od 5. 10. 2015 do 31. 3. 2016.

11) Prezentácia knihy „Kapitoly zo života hrdinu Rudolfa Jasioka“

Dňa 1. decembra 2015 sa uskutočnila promócia knihy Igora Slepčova - *Kapitoly zo života hrdinu Rudolfa Jasioka*. Podujatie zorganizoval VHÚ a Podduklianska knižnica vo Svidníku pri príležitosti nedeľných 70. narodenín vojenského historika Igora Slepčova. Po bohatom kultúrnom programe sa slova ujal riaditeľ VHÚ plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD, ktorý ocenil osobnosť Igora Slepčova nielen ako výskumného pracovníka, ale predovšetkým ako človeka, ktorý svoj profesionálny život zasvätil Dukelskému múzeu vo Svidníku, neskôr VHM vo Svidníku. Knihu následne predstavil plk. v. v. doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc., samostatný vedecký pracovník VHÚ, ktorý editoval rukopis autora. Uznávaný vojenský historik priblížil zaujímavý, aj keď tragický životný príbeh veliteľa tankovej rotы 1. čs. samostatnej tankovej brigády ppor. pech. v zál. Rudolfa Jasioka, ktorý zahynul hrdinskou smrťou 30. septembra 1944 v boji o kótu 578 na Dukle a na vojnovom cintoríne 1. čs. armádneho zboru na Dukle našiel miesto svojho posledného odpočinku.

Aktivity VHM Mo Piešťany:

12) Prezentácia zbraní VHÚ Bratislava na oslavách 70. výročia ukončenia 2. svetovej vojny

V Liptovskom Mikuláši sa dňa 8. mája 2015 uskutočnili celonárodné oslavy 70. výročia ukončenia 2. svetovej vojny a dňa víťazstva nad fašizmom za účasti najvyšších ústavných činiteľov. VHÚ zabezpečil, okrem vystúpenia riaditeľa VHÚ, v priamom prenose k udalostiam spred 70-tych rokov i prezentáciu zbierkových predmetov zo zbierok VHM Piešťany. Na spomienkové podujatie pri národnej kultúrnej pamiatke Háj - Nicovô bolo zapožičaných 8 bojových zástav z medzivojnového obdobia a z 2. svetovej vojny. Zástavy prevzali kadeti 1. ročníka Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika. Boli vztýčené na pietnom mieste, kde je pochovaných takmer 1 400 príslušníkov 1. československého armádneho zboru. V centre na Námestí osloboditeľov pracovníci VHM Piešťany prezentovali formou statickej výstavy ručných palných zbraní 18 zbierkových predmetov, pričom zabezpečili odbornú lektorskú činnosť. V rámci prezentácie boli zaradené exponáty z čias 1. a 2. sv. vojny, z medzivojnového i povojnového obdobia. Návštevníci si mohli prezrieť napríklad pušku Steyr Mannlicher M95 kalibru 8mm, ktorú používala rakúsko-uhorská armáda, pušku Mosin vz. 91/30 - najrozšírenejšiu sovietskú pušku z obdobia 2. svetovej vojny - vyrobenú v počte okolo 14 miliónov kusov, československý guľomet vz. 52/57 - unikátny exemplár československej povojnovej zbrojnej výroby s dvojistou spúšťou, sovietsky samopal AK-47 - najznámejší samopal povojnovej éry vo svete a iné zaujímavé exponáty. Okrem toho boli do 22. mája 2015 pre verejnosť sprístupnené dve výstavy, na námestí výstava s názvom „Významné osobnosti vojenských dejín Slovenska“ a v Múzeu Janka Kráľa „Druhá svetová vojna v obrazoch“. Obe výstavy v spolupráci s Kanceláriou ministra obrany SR odborne pripravili pracovníci OVHV VHÚ Bratislava. Prezentácia VHÚ sa stretla so záujmom a pozitívnym ohlasom zúčastnenej širokej verejnosti.

13) Zabezpečenie podujatia s prehliadkou múzea „Motospojky“

19. júna 2015 privítal riaditeľ VHM v Piešťanoch vzácnu návštevu. Pri príležitosti medzinárodnej akcie MOTOSPOJKY RESPECT FOR WWII, organizovanej so zreteľom na 70. výročie ukončenia 2. svetovej vojny, navštívil VHM, ako účastník podujatia, bývalý náčelník Generálneho štábu OS SR generálporučík v. v. Ing. Peter Vojtek. VHM v Piešťanoch sa stalo jednou zo zastávok motocyklovej kolóny so zahraničnou účasťou, ktorá štartovala z Belgicka, prechádzala Nemeckom, Českom a vrcholila na Slovensku. Účastníci akcie si prezreli exponáty z vývojového radu vojenských nákladných vozidiel značky TATRA, zaujalo ich i bezpilotné prieskumné lietadlo TU-143. So záujmom obdivovali tiež vystavovaný motocykel M-72 „Dneper“ so sajdkou, vojenské motocykle Jawa 50 „Pionier“ typ 20, ČZ-175 typ 487, Jawa 350 typ 360 a typ 634, ktoré v armáde používali aj motospojky. V rámci spolupráce s Klubom vojenskej histórie ČSLA bola pripravená statická ukážka ručných zbraní, používaných v armáde na našom území počas obdobia po 2. svetovej vojne. Pozornosť upútala najmä československá cvičná puška určená na šerm bodákom, sovietsky plameňomet LPO-50, ale i ručný vrhač RV-85, ktorý bol vo výzbroji Vojsk ministerstva vnútra. Pri prehliadke vonkajšej expozície pracovníci múzea poskytli návšteve možnosť nazrieť do lietadiel SU-22M4, MIG-21US, MIG-29A, AERO L-29 „Delfín“ i vrtulníkov Mi-8PS-11, Mi-24D.

14) Prezentácia zbraní VHÚ na 3. ročníku Tankových dní Laugarício

20. júna 2015 medzi obcami Trenčianske Stankovce a Bodovka vyvrcholil program 3. ročníka Tankových dní Laugarício. Podujatie, organizované Mariánom Simeonom z KVH Old Duty Trucks, sa konalo v duchu 70. výročia ukončenia 2. svetovej vojny. Určené bolo najmä pre záujemcov o históriu vojenskej techniky a vojenstva. Akcia sa uskutočnila pod záštitou ministra obrany SR Martina Glváča, exministra obrany SR a predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja Jaroslava Bašku. Návštevníci podujatia si pri tejto príležitosti mohli prezrieť stánok VHÚ, v ktorom múzejní pracovníci pripravili zaujímavú prezentáciu historických zbraní zo zbierok VHM v Piešťanoch. Medzi 17 kusmi zbierkových predmetov pútal pozornosť napríklad tankový guľomet Dektarev, používaný v najznámejšom sovietskom tanku 2. svetovej vojny - T-34, odstrelováca puška Mosin vz. 91/30, používaná legendárnymi odstrelovačskými esami počas bojov 2. svetovej vojny, československá puška vz. 24 Mauser, ktorá bola najrozšírenejšou zbraňou čs. armády za 1. ČSR. Do stánku zavítal aj bývalý náčelník generálneho štábu OS SR generálporučík v. v. Ing. Peter Vojtek. Pracovníci VHM nepretržite poskytovali verejnosti odbornú lektorskú činnosť. Stánok mal vysokú návštevnosť nielen dospelých, ale aj zvedavých detí. Návštevníci ocenili príležitosť vidieť exponáty zblízka a mnohí z nich využili možnosť sa ich aj dotknúť.

15) Prezentácia VHÚ na medzinárodných leteckých dňoch na letisku Sliač

V dňoch 29. až 30. augusta 2015 sa na leteckej základni Sliač uskutočnili Medzinárodné letecké dni - Slovak International Air Fest 2015. Na ich organizácii sa podieľali bansko-bystrická Slovenská letecká agentúra, s. r. o., v spolupráci s Ministerstvom obrany SR, Ministerstvom vnútra SR, Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Múzeom Slovenského národného povstania, VHÚ, mestami Banská Bystrica, Zvolen a Sliač. Na ukážkach najmodernejších lietadiel, leteckom majstrovstve akrobatických skupín, ale i kráse veteránov sa podieľalo 14 zúčastnených krajín Európy. Tohtoročné významné medzinárodné letecké podujatie sa nieslo v znamení akrobatických skupín. Dynamiku, eleganciu a presnosť na slovenskom nebi predviedli tímy z Poľska, Talianska

či Francúzska. VHÚ Bratislava ešte pred uskutočnením leteckých dní vyvolával záujem u občanov Zvolena, ako aj jeho návštevníkov, o leteckú techniku, a to prostredníctvom zbierkového predmetu z fondu piešťanského Vojenského historického múzea (ďalej len „VHM“) - stíhacieho lietadla Mikojan Gurjevič MiG-21 MF s trupovým číslom 7801, ktorý od 5. augusta 2015 vystavoval na námestí mesta Zvolen. V rámci programu medzinárodných leteckých dní predstavil výstavu Vojenské osobnosti dejín Slovenska 1939-1945, ktorá návštevníkom priblížila zaujímavé, avšak aj tragické osudy niekoľkých významných osobností spojených s vojenskou minulosťou Slovenska. Pre fanúšikov leteckej histórie verejnosti predstavil historický unikát, československé lietadlo Avia B-33, ktoré sa do plnej krásy opäť „zrodilo“ pod šikovnými rukami leteckých technikov na základni Vrtuľníkového krídla generálpukovníka Jána Ambruša v Prešove. Ide o jeden z mála exemplárov tohto lietadla, ktoré sa dochovali až do dnešných čias. Unikátne lietadlo, vyrábané v Československu na základe licencie bitevného lietadla Iľušin Il-10, si dôkladne prezrel aj náčelník GŠ OS SR genpor. Ing. Milan Maxim. So záujmom si preštudoval nielen dokonale zrekonštruovanú kabínu pilota, ale sa posadil aj do kabíny zadného strelca. Popri unikátnom lietadle z fondu VHM bola na leteckých dňoch vystavená aj verná kópia britského stíhacieho lietadla Spitfire pochádzajúca z Čiech. Na legendárnom lietadle tohto typu lietal aj jeden z najvýznamnejších čs. pilotov generálmajor in memoriam Otto Smik. Náčelník GŠ OS SR osobne zavítal aj do prezentačného stánku VHÚ, kde si prezrel 17 vystavovaných zbierkových predmetov z fondu VHM a vypočul lektorský výklad. Pracovníci z VHM Piešťany tu pre divákov pripravili statickú ukážku ručných palných zbraní počnúc 1. svetovou vojnou až po súčasnosť. Nechýbal tu ani raritný 9-mm československý samopal ČZ 247, z konca 40. rokov minulého storočia, vyznačujúci sa špecifickou možnosťou plynulo meniť polohu zásobníka zo zvislej na vodorovnú a, naopak, aby sa mohla znížiť silueta strelca pri streľbe z ľahu. Pracovníci z múzejného oddelenia Piešťany sa počas dvoch dní nepretržite venovali verejnosti formou priamej komunikácie s návštevníkmi, pričom kládli dôraz na výpovednú hodnotu zbierkových predmetov. Bohatý program Medzinárodných leteckých dní - Slovak International Air Fest 2015 - prilákal množstvo domácich a zahraničných divákov, ktorí z letiska Sliač dozaista neodchádzali sklamaní. Už dnes sa tešíme na ročník 2016.

16) Deň ozbrojených zložiek a záchranných systémov s deťmi

V sobotu 5. septembra 2015 sa v areáli VHM v Piešťanoch uskutočnil už 9. ročník kultúrno-spoločenskej akcie „*Deň ozbrojených zložiek a záchranných systémov s deťmi*“, pod záštitou ministra obrany SR Martina Giváča a primátora Piešťan Miloša Tamajku. Jeho organizátormi bol VHÚ v spolupráci s mestom Piešťany.

V rámci bohatého programu upútali svojim vystúpením vojenská hudba OS SR, príslušníci Čestnej stráže OS SR, Policajného zboru SR, Colného úradu, Zboru väzenskej a justičnej služby SR. Veľkému záujmu divákov sa tešila ukážka rozvinutia protiletadlového kompletu S-300 PMU z nitrianskej protiletadlovej brigády. Najväčším spestrením dňa však bol prelet dvojice nadzvukových stíhacích lietadiel MiG-29 AS z taktického krídla Sliač a ich ukážka vyššej pilotáže nad areálom VHM Piešťany.

Počas dňa boli pripravené sprievodné aktivity vo forme statických prezentácií výzbroje, výstroja a techniky zúčastnených ozbrojených zložiek a organizácií. Svoju činnosť a hlavné úlohy v nich predstavili Colný úrad Bratislava, OR Hasičského a záchranného zboru v Piešťanoch, Personálny úrad OS SR, Vojenská polícia Trenčín, OO PZ SR v Piešťanoch. Pripravené boli súťaže, adrenalínové atrakcie pre deti (nafukovací hrad a nafukovacia šmykl'avka, výstava RC modelov lietadiel, strelnica zo vzduchovky). Pútavé bolo aj predstavenie letky *Virtuálne biele Albatrosy*, kde si návštevníci mohli vyskúšať počítačové

simuláciu letu. Samostatnú časť programu tvorila prezentácia klubov vojenskej histórie, ktoré spolupracujú s VHÚ - VHM. Statickú výstavu uniforiem a výstroja, dobový tábor doplnený o čs. 57-mm protiletadlový kanón zo zbierok VHM prezentoval Klub ČSLA Kolíňany. V spolupráci KVH ČSLA Anthropoid z Mýta pod Ďumbierom pripravili pre divákov malú ukážku poradovej prípravy. Mimoriadna vďaka patrí združeniu Military Historical Museum Pohronský Ruskov. Nadšenci zo spomenutej organizácie priviezli do VHM okrem statickej ukážky sovietskych zbraní z obdobia 2. svetovej vojny tiež sovietsky 37-mm protiletadlový kanón vz. 39 pochádzajúci zo zbierok múzejného oddelenia Svidník. Na kanóne vykonali celkovú rekonštrukciu podvozka, opravili funkciu námeru a odmeru, spravili kompletný náter. Tradíciu v spolupráci s VHM Piešťany má Klub vojenskej histórie ČSLA Piešťany, ktorý pripravil výstavu spojovacej techniky z povojnového obdobia, rozsiahlu statickú výstavu osobnej výzbroje jednotlivca z obdobia po roku 1945. V spolupráci s príslušníkom Mestskej polície Piešťany - Igorom Žlnayom, bola prezentovaná výstavka historických perkusných zbraní doplnená o zaujímavý výklad. VHM bolo počas 9. ročníka obľúbenej akcie sprístupnené širokej verejnosti len v tento jediný deň roka, nakoľko múzeum je zapojené do celonárodného projektu digitalizácie zbierkových predmetov financovaného z prostriedkov EÚ. Naši návštevníci mali možnosť voľného pohybu v expozícii VHM, pričom sa mohli posadiť do kabín vojenských lietadiel MiG-29, MiG-21, Su-22, L-29, L-410, Jak-40, vrtuľníkov Mi-8, Mi-24. Taktiež mali príležitosť spoznať vnútorné priestory tanku T-72, obrneného transportéra OT-64 a bojového vozidla pechoty. Podujatie aj napriek zhoršenému počasiu navštívilo takmer 2 000 divákov, ktorí počas celého dňa prejavovali o pripravené akcie nefalšovaný záujem.

Vlastné a zapožičané výstavy v priestoroch expozície:

a) Zapožičané výstavy

Výstava „**Mementá prvej svetovej vojny**“, ktorú zorganizovali KVH Beskydy Humenné a VHÚ. Výstava bola nainštalovaná vo výstavných priestoroch Mo VHM Svidník.

Výstava „**70. výročia ukončenia druhej svetovej vojny**“, ktorú zorganizovali Personálny úrad OS SR z Liptovského Mikuláša a VHÚ. Výstava je v súčasnosti nainštalovaná vo výstavných priestoroch Mo VHM Svidník.

b) Vlastné výstavy

V hodnotiacom období neboli realizované.

Výskumná činnosť:

Výskumná činnosť ako jedna zo základných múzejných aktivít VHM Piešťany si položila za cieľ sprostredkovať poznatky o získaných zbierkových predmetoch, predovšetkým informácie obsiahnuté v samotných zbierkových predmetoch a písomnostiach, prípadne inak zdokumentované historické informácie. Zamestnanci múzea – Mo Piešťany – dovedna vypracovali 104 návrhov na nadobudnutie zbierkových predmetov. Spracované poznatky o zbierkových predmetoch boli ďalej zapracované do II.-stupňovej evidencie zbierkových predmetov a do katalógu zbierkových predmetov VHM Piešťany.

Pracovníci múzea pokračovali v spracovávaní podkladových materiálov do pripravovaného sprievodcu múzeom a katalógu vystavovaných zbierkových predmetov. Ďalej sa spracovávali podklady do 2. stupňovej evidencie. Od roku 2012 VHM Piešťany vedie elektronickú evidenciu zbierkových predmetov v programe ESEZ 4G. V programe ESEZ bolo k 31. decembru 2015 do 1. stupňovej evidencie zapísaných 8207 zbierkových predmetov z celkového počtu 18 959 zbierkových predmetov zapísaných v prírastkových

knihách VHM Piešťany. Z toho Mo Svidník 1124 (1. stupňová evidencia) z celkového počtu 10 542 zbierkových predmetov zapísaných v prírastkových knihách Mo Svidník a v Mo Piešťany 7020 z celkového počtu 8395 zbierkových predmetov zapísaných v prírastkových knihách Mo Piešťany. V programe ESEZ je do 2. stupňovej evidencie zapísaných 6900 zbierkových predmetov. Mo Svidník 37 (2. stupňová evidencia), Mo Piešťany 6863.

Pracovníci múzea pokračovali vo výbere a príprave zbierkových predmetov na digitalizáciu. Na digitalizáciu bolo dovedna pripravených 1 798 zbierkových predmetov. Zbierkové predmety sú vybrané z Mo Piešťany. Vzhľadom na nespracovanú II.-stupňovú evidenciu zbierkových predmetov v programe ESEZ 4G v Mo Svidník, neboli ich zbierkové predmety zaradené do procesu digitalizácie.

Edičná a publikačná činnosť:

V publikačnej činnosti bolo k 31. 12. 2015 publikovaných 12 článkov týkajúcich sa múzejných predmetov v rozsahu 1 strana text a 1 strana fotodokumentácia.

VHM Mo Svidník :

9 mm československá armádna pištoľ vz. 24
7,92 mm československý ťažký guľomet vz. 37
7,92 mm československý ľahký guľomet ZB vz. 26
7,65 mm československá pištoľ ČZ vz. 27
7,92 mm nemecká karabína Mauser 98 k
7,92 mm československá puška vz. 24
9 mm nemecký samopal MP-40
7,62 mm sovietska puška Mosin model 1891/30
45 mm protitankový kanón sovietsky
VHM Mo Piešťany:
Automobil stredný nákladný PRAGA V3S
122-mm samohybná húfnica GVOZDIKA
Stíhacie lietadlo MiG-19PM

Odborná a metodická činnosť:

Pracovníci VHM v Piešťanoch poskytovali odbornú-metodickú pomoc pri zriaďovaní Siení cti a slávy v útvaroch a zariadeniach OS SR. Vykonávali konzultačnú a poradenskú činnosť pre záujmové združenia, kluby vojenskej histórie, inštitúcie a jednotlivcov k problematike vojenstva a výzbroje armády.

Komisia na tvorbu zbierok:

Dovedna bolo vykonaných 9 zasadaní Komisie (11. 2., 17. 3., 15. 4., 13. 5., 8. 7., 15. 7., 17. 9., 11. 11., 9. 12.). Komisia prerokovala 104 predložených návrhových listov (všetky návrhy predložili zamestnanci Mo Piešťany), z ktorých Komisia schválila dovedna 104 návrhových listov na nadobudnutie zbierkových predmetov a ich zaradenie do múzejných zbierok, pridelenie správcovi zbierky a súčasne stanovila ich múzejnú hodnotu.

Mo Piešťany - 104 ks

do zbierky číslo I. - Chladné zbrane - 2 zbierkové predmety,
do zbierky číslo IX. - Strelivo a náloživo - 55 zbierkových predmetov,
do zbierky číslo XIII. - Automobilová technika - 5 zbierkových predmetov,
do zbierky číslo XIV. - Výstrojný materiál - 22 zbierkových predmetov,
do zbierky číslo XV. - Rady, významy, medaily, odznaky - 13 zbierkových predmetov,

do zbierky číslo XVI. - Bojové zástavy, štandardy, vlajky - 1 zbierkový predmet,
do zbierky číslo XVIII. - Rôzny múzejný materiál - 6 zbierkových predmetov,

Mo Svidník - 0 ks

Spracovanie výpožičných, nájomných a darovacích zmlúv:

Výpožičné zmluvy:

VHM Piešťany malo k 31. decembru 2015 uzavretých 55 platných výpožičných zmlúv, z toho 25 s vojenskými útvarmi („VÚ“), 11 s rôznymi organizáciami a 19 s obcami, resp. mestami. V roku 2015 bolo uzavretých 20 výpožičných zmlúv, z toho 4 krátkodobé, 8 s vojenskými útvarmi, 8 s organizáciami a 4 s obcami. V súčasnosti je zo zbierok VHÚ VHM Piešťany vypožičaných 412 ZP a 110 PEMM, z toho Vojenským útvarom 227 ZP a 67 PEMM, organizáciám 64 ZP a 43 PEMM a obciam a mestám 121 ZP.

Zoznam výpožičných zmlúv s vojenskými útvarmi:

- 1. VÚ 5728 MARTIN (VHÚ-22-29/2014)**
 - platná do 31.10.2017
 - 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (TOT)
- 2. VPS TRENČÍN (VHÚ-22-33/2014)**
 - platná do 31.10.2017
 - 8 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2xPR, 1xPK, 5xAZ)
- 3. VÚ 1109 MICHALOVCE (VHÚ-22-23/2014)**
 - platná do 31.10.2017
 - 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2xDM) + 26 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xPR, 1xAZ, 15xSN, 1xChM, 2xŽM, 3xVM, 3xPM) = 28 ZP
- 4. VÚ 4405 NITRA (VHÚ-26-25/2015)**
 - platná do 30.9.2018
 - 13 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT, 1xLT, 3xPVO, 8xSN – z toho 3 PEMM (SN))
- 5. VÚ 1090 TOPOLEČANY (VHÚ-22-28/2014)**
 - platná do 31.10.2017
 - 16 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2xPK, 7xAZ, 2xPR, 3xTOT, 2xDM) + 8 ZP zo zbierok Mo Svidník (8xVM) = 24 ZP
- 6. VÚ 1101 TREBIŠOV (VHÚ-22-37/2014)**
 - platná do 31.10.2017
- 7. VÚ 6335 PREŠOV (VHÚ-22-30/2014)**
 - platná do 31.10.2017
 - 3 ZP zo zbierok Mo Piešťany (3xLT)
- 8. VÚ 1201 KUCHYŇA (VHÚ-22-31/2014)**
 - platná do 31.10.2017
 - 4 ZP zo zbierok Mo Piešťany (4xLT)
- 9. VÚ 9994 NEMŠOVÁ (VHÚ-22-42/2014)**
 - platná do 30.11.2017
 - 4 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xLT, 1xTOT, 2xDM)
- 10. VÚ 9994 NEMŠOVÁ (VHÚ-26-8/2015)**
 - platná do 30.11.2017
 - 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (TOT 1x)
- 11. VÚ 1102 MICHALOVCE (VHÚ-22-40/2014)**
 - platná do 31.10.2017
 - 14 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2xDM, 2xTOT, 2x PR, 5xAZ, 3x PK) + 14 ZP zo zbierok Mo Svidník (10xSN, 1xChM, 1xŽM, 1xVM, 1x RMM) = 28 ZP

12. VÚ 7945 ROŽŇAVA (VHÚ-22-32/2014)

- platná do 31.10.2017
- 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT)

13. VÚ 1007 PREŠOV (VHÚ-26-27/2015)

- platná do 30.9.2018
- 5 ZP zo zbierok Mo Svidník (5xRMM) + 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT, 1xDM) = 7 ZP

14. VÚ 1018 PREŠOV (ZoV č. 12/2013)

- platná do 31.5.2016
- 7 ZP zo zbierok Mo Svidník (2xPK, 1xAZ, 2xSN, 2xRMM) a 6 ZP zo zbierok Mo Piešťany (5xAZ, 1xPK) = 13 ZP

15. VÚ 8838 POPRAD (VHÚ-22-39/2014)

- platná do 31.10.2017
- 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT)
- T-72 vyradený - v dodatku (VHÚ 26-9/2015)

16. VÚ 1049 SEREĎ (VHÚ- 22-34/2014)

- platná do 31.10.2017
- 3 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT, 1xŽM, 1xAT)

17. VÚ 4977 SLIAC (VHÚ-26-26/2015)

- platná do 30.9.2018
- 4 ZP zo zbierok Mo Piešťany (4xLT)

18. ASM MO SR BA - SPO Bratislava (VHÚ-26-22/2015)

- platná do 30.9.2018

- 3 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT, 2xDM)

19. VÚ 3030 ZVOLEN (22-22/2014)

- platná do 31.10.2017
- 5 ZP zo zbierok Mo Piešťany (5xAT)

20. VÚ 1037 MARTIN (ZoV č. 3/2013)

- platná do 30.4.2016
- 11 ZP (6xDM, 2xLT, 2xAZ, 1xTOT) a 56 PEMM zo zbierok Mo Piešťany

21. VÚ 2790 ŽILINA (ZoV č. 2/2013)

- platná do 31.5.2016
- 15 ZP (1xChZ, 1xDM, 6xAZ, 1xPK, 1xPR, 2xSM, 3xVM) a 8 PEMM zo zbierok Mo Piešťany + 18 ZP zo zbierok Mo Svidník (8xAZ, 2xPK, 3xChZ, 2xPR, 3xSN) = 33 ZP

22. VÚ 1046 NITRA (ZoV č. 25/2013)

- platná do 31.12.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT)

23. VÚ 5574 NEMECKÁ (ZoV č. 23/2013)

- platná do 31.12.2016
- 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2xDM)

24. VÚ 1042 ČEREŇANY (ZoV č. 4/2013)

- platná do 31.3.2016
- 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2xTOT)

25. Vojenské spravodajstvo

- platná do 30.6.2018
- 1 ZP zo zbierok MO Piešťany (BZ)

Zoznam výpožičkových zmlúv s organizáciami:

26. SOU Trenčín (VHÚ- 22-16/2014)

- platná do 31.07.2017
- 4 ZP zo zbierok Mo Piešťany (4xLT)

27. Košický samosprávny kraj - Kultúrne centrum Abova (VHÚ-22-1/2014)

- Platná do 31.1.2017
- 2 ZP zo Zbierok MO Svidník - 2x TOT

28. Technická univerzita Košice (VHÚ-26-2/2015)

- platná do 31.1.2017

29. 5 ZP + 1 PEMM zo zbierok Mo Piešťany (6xLT, z toho 1 PEMM)

30. AOS gen. M. R. Štefánika Liptovský Mikuláš (ZoV č. 11/2013)

- platná do 31.3.2016
- 24 ZP zo zbierok Mo Piešťany (3xAZ, 6xPK, 3xDM, 2xPVO, 5xSN, 3xTOT, 1xLT, 1xAT) .+ 1

- ZP zo zbierok Mo Svidník (1xAZ)
= 25 ZP
- 31. Trenčianske múzeum Trenčín (ZoV č. 8/2013)**
- platná do 29.2.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xDM)
- 32. VTSÚ Záhorie (ZoV č. 21/2013)**
- platná do 30.11.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT)
- 33. VTSÚ Záhorie (VHÚ-26-21/2015)**
- platná do 30.11.2016
- 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT a 1xAT)
- 34. Ústav špeciálneho zdravotníctva a výcviku Lešť (VHÚ-13422-36/2014)**
- platná do 31.10.2017
- 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT, 1xDM)
- 35. Trenčianska univerzita v Trenčíne (VHÚ- 26-24/2015)**
- platná do 30.9.2018
- 11 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2xSN, 5xAZ, 4xPR)
- 42 ZP PEMM (53 predmetov)
- 36. Letisko M. R. Štefánika Bratislava (Z/BTS/DOP-KAK/71-2015)**
- platná do 30.6.2018
- 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xLT)
- 37. SIAF Sliač (VHÚ 26-20/2015)**
- platná do 2.9.2015
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xLT)
- 38. Kysucké múzeum Čadca (VHÚ 26-14/2015)**
- platná do 30.11.2015 (kurátor žiadal o predĺženie)
- Výstava Štefánik
- 39. Slovenské technické múzeum Košice (VHÚ- 26-23/2015)**
- platná do 30.9.2018
- 9 ZP zo zbierok Mo Piešťany (8xLT, 1xSN)

Zoznam výpožičných zmlúv s obcami a mestami:

- 40. Obec Kalná nad Hronom (ZoV č. 20/2013)**
- platná do 30.11.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xTOT)
- 41. Obec Kalná nad Hronom 2 (VHÚ 26-7/2015)**
- platná do 30.11.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1xDM)
- 42. Obec Tokajík (ZoV č. 9/2013)**
- platná do 31.3.2016
- 62 ZP zo zbierok Mo Svidník (21xSN, 17xVM, 5xAZ, 1xPK, 1xChZ, 2xPM, 12xRMM, 2xSM, 1xChM)
- 43. Obec Kamienka (ZoV č. 13/2013)**
- platná do 31.7.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xDM)
- 44. Obec Dargov (VHÚ- 26-41/2015)**
- platná do 31.12.2019
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT)
- 45. Obec Košický Klečenov (ZoV č. 19/2013)**
- platná do 30.10.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT)
- 46. Obec Kalinov (VHÚ-22-35/2014)**
- platná do 31.10.2017
- 4 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT, 3xDM)
- 47. Obec Pčoliné (ZoV č. 7/2013)**
- platná do 29.2.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xDM)
- 48. Obec Stakčín (ZoV č. 5/2013)**
- platná do 31.1.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT)
- 49. Obec Palota (VHÚ 22-24-2014)**
- platná do 31.10.2017
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT)
- 50. Obec Vyšná Písaná (ZoV č. 15/2013)**

- platná do 31.8.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT)
- 51. Obec Nižná Písaná (ZoV č. 16/2013)**
 - platná do 30.9.2016
 - 2 ZP zo zbierok Mo Svidník (2xTOT)
- 52. Obec Vápeník (VHÚ- 26-1/2015)**
 - platná do 31.12.2017
 - 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT)
- 53. Obec Kružlová (ZoV č. 14/2013)**
 - platná do 31.8.2016
 - 8 ZP zo zbierok Mo Svidník (8xTOT)
- 54. Obec Vyšný Komárnik (ZoV č. 24/2013)**
 - platná do 31.12.2018
 - 6 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT, 1xLT, 4xDM)
- 55. Mesto Medzilaborce (ZoV č. 6/2013)**
- platná do 31.1.2016
- 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT)
- 56. Obec Svidnička (ZoV č. 18/2013)**
 - platná do 30.10.2016
 - 1 ZP zo zbierok Mo Svidník (1xTOT)
- 57. Obec Kapišová (ZoV č. 10/2013)**
 - platná do 31.3.2016
 - 2 ZP zo zbierok Mo Svidník (2xTOT)
- 58. Obec Pichne (VHÚ 22-18-2014)**
 - Platná do 31.7.2017
 - 1ZP zo zbierok Mo Svidník (1xDM)
- 59. Obec Lenartov (VHÚ-26-13/2015)**
 - Platná do 1.6.2015
 - 24 ZP zo zbierok Mo Svidník (4xVM, 5x AZ, 4x PK, 5xPR, 6xCHZ)

Nájomné zmluvy:

VHM Piešťany má v súčasnosti platných 9 nájomných zmlúv, z čoho 5 bolo uzavretých v roku 2015. Zo zmluvy (ZoN č. 5/2013 - od 1.1.2014 do 30.6.2014), zatiaľ nebol vrátený predmet z pomocnej evidencie PEMM 1049/2007. Spolu je prenajatých 27 ZB (10xLT, 5xTOT, 8xAT, 4xDM), pričom nájomné za všetky ZP činí 1281 €/rok.

Zoznam nájomných zmlúv:

- 1. AERO MÚZEUM Martin (VHÚ-26-21/2015)**
 - platí do 30.9.2018
 - 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2x LT) za nájomné 50,- €/ rok
- 2. LETECKÝ KLUB Šurany (VHÚ-26-40/2015)**
 - platí do 30.12.2018
 - 1 ZP zo zbierok Mo Piešťany (1x LT) za nájomné 20,- €/rok
- 3. AERO Slovakia - AVIATIK KLUB Nitra-Janíkovce (VHÚ-26/30-2015)**
 - platí do 30.9.2018
 - 4 ZP zo zbierok Mo Piešťany (4x LT) za nájomné 160,- €/rok
- 4. MILITARY MUSEUM Kolárovo (VHÚ-26-39/2015)**
 - platná do 31.12.2018
 - 2 ZP zo zbierok Mo Piešťany (2x TOT) za nájomné 45,- €/rok
- 5. AEROKLUB Dubnica nad Váhom (VHÚ-26-29/2015)**
 - platná do 30.9.2018
 - 4 ZP zo zbierok Mo Piešťany (3x LT a 1x TOT) za nájomné 170,- €/rok
- 6. Military Historical Museum Pohronský Ruskov (ZoN č. 4/2013)**
 - platná od 1.1.2014-29.2.2016
 - 5ZP zo zbierok Mo Piešťany (3x DM, 2x TOT) za nájom 180,- €
- 7. Kosihovce Klub zberateľov historických vozidiel (ZOP 22-38/2014)**
 - platná od 1.11.2014-31.10.2017
 - 1 ZP (1x DM) za nájom 20 € ročne

8. Priekopa - hasičský zbor (ZoP 22-2/2014)

- platná 1.2.2014-31.1.2017
- 4 ZP (4x AT) za nájom 56 € ročne

9. Vývoj Martin (ZoP č. 22-5/2014)

- platná 1.1.2014-30.4.2017
- 1 ZP (1x TOT) za nájom 200 € ročne

Darovacie zmluvy:

V roku 2015 bolo podpísaných 11 darovacích zmlúv, ktorými VHM Piešťany získalo 100 predmetov múzejnej hodnoty. Z toho bolo do zbierok prijatých 32 zbierkových predmetov. Zvyšné predmety čakajú na spracovanie.

Darovacie zmluvy uzatvorené v roku 2015					
Por. č.	č. zmluvy VHÚ	Darca	Počet	Počet spracovaných predmetov do zbierok VHM	Múzejné oddelenie
1.	VHÚ-26- 4/2015	npor. Ing. Jozef Sakara	1ks	1ks	Piešťany
2.	VHÚ-26- 12/2015	Zuzana Sekeyová	6ks	6ks	Piešťany
3.	VHÚ-26- 15/2015	obec Veľké Zálužie	1ks	1ks	Piešťany
4.	VHÚ-26- 19/2015	Mgr. Pavel Adamik	54ks	9ks	Piešťany
5.	VHÚ-26- 33/2015	Ing. Magdaléna Galušková	17ks	-	Piešťany
6.	VHÚ-26- 34/2015	Ing. Martin Gabčo	15ks	15ks	Piešťany
7.	VHÚ-26- 35/2015	Ing. Jan Jánsky	2ks	1ks	Piešťany
8.	VHÚ-26- 36/2015	Ing. Vladimír Tarasovič, PhD.	1ks	-	Piešťany
9.	VHÚ-26- 37/2015	Matej Juck	1ks	-	Piešťany
10.	VHÚ-26- 38/2015	Rudolf Hadviga	1ks	-	Piešťany
11.	VHÚ-26- 38/2015	Ing. Jan Jánsky	1ks	-	Piešťany

Výkon odbornej správy zbierkových predmetov za obdobie od 1. 1. 2015 - 31.12.2015

Výkon odbornej správy zbierkových predmetov	Počet
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov - kusov	18 937
Celkový počet prírastkových čísiel	17 190
<i>Mo Piešťany</i>	
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov - kusov	8 395
Celkový počet prírastkových čísiel	9 395
<i>Mo Svidník</i>	
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov - kusov	10 542
Celkový počet prírastkových čísiel	8 773
Nadobudnuté zbierkové predmety v roku 2015 dovedna	104
- Mo Piešťany	104
- Mo Svidník	0
Chronologická evidencia - 1. stupeň v roku 2015	104
Katalogizácia - 2. stupeň v roku 2015	513
- Mo Piešťany	513
- Mo Svidník	0
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe ESEZ - 1.stupeň	8207
- Mo Piešťany	7020
- Mo Svidník	1124
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe ESEZ - 2.stupeň	6 900
- Mo Piešťany	6 863
- Mo Svidník	37
Vyradenie múzejných predmetov v roku 2015	2
Základné ošetrovanie	
- Mo Piešťany	2 325
- Mo Svidník	1 896
Konzervácia	
- Mo Piešťany	193
- Mo Svidník	4
Čiastočné reštaurovanie	
- Mo Piešťany	3
- Mo Svidník	0
Kompletné reštaurovanie	
- Mo Piešťany	0
- Mo Svidník	0

Návštevnosť expozícií / výstav VHM za obdobie od 1. 1. 2015 - 31.12.2015

Pracoviská VHM	Počet návštevníkov
Expozícia VHM v Piešťanoch	expozícia zatvorená
Expozícia múzejného oddelenia vo Svidníku	9 009

Vyhliadková veža Dukla	11 385
Otvorenie sezóny a Noc múzeí v Piešťanoch	neorganizované
Noc múzeí vo Svidníku	samostatne neevidované
Deň ozbrojených zložiek s deťmi v Piešťanoch	1 975
Spolu	22 369

Základné ošetrovanie zbierkových predmetov Mo Piešťany do digitalizácie k 31.12.2015

Názov zbierky	Počet
Zbierka I - Chladné zbrane	121 ks
Zbierka II - Pištoly a revolvery	75 ks
Zbierka III - Pušky a karabíny	127 ks
Zbierka IV - Automatické zbrane	78 ks
Zbierka V - Delostrelecká technika	27 ks
Zbierka VI - Tanky a obrnená technika	35 ks
Zbierka VII - Letecká technika	12 ks
Zbierka VIII - Technika PVO	0 ks
Zbierka IX - Strelivo a náloživo	118 ks
Zbierka X - Spojovací materiál	61 ks
Zbierka XI - Chemický materiál	3 ks
Zbierka XII - Ženijný materiál	0 ks
Zbierka XIII - Automobilová technika	53 ks
Zbierka XIV - Výstrojný materiál	499 ks
Zbierka XV - Rady, vyznamenania a medaily	347 ks
Zbierka XVI - Bojové zástavy, štandardy, vlajky	71 ks
Zbierka XVII - Obrazy a plastiky	0 ks
Zbierka XVIII - Proviantný materiál	17 ks
Zbierka XIX - Rôzny múzejný materiál	0 ks
Zbierka XX - Optický materiál	122 ks
Zbierka XXI - Zdravotnícky materiál	29 ks
Zbierka XXII - Písomnosti	0 ks
SPOLU	1 795 ks

Základné ošetrovanie zbierkových predmetov Mo Piešťany v expozícii a depozitároch k 31.12.2015

Názov zbierky	Počet
Zbierka I - Chladné zbrane	0 ks
Zbierka II - Pištoly a revolvery	0 ks
Zbierka III - Pušky a karabíny	0 ks
Zbierka IV - Automatické zbrane	0 ks
Zbierka V - Delostrelecká technika	101+37 ks
Zbierka VI – Tanky a obrnená technika	49+57 ks

Zbierka VII - Letecká technika	53 ks
Zbierka VIII - Technika PVO	25 ks
Zbierka IX - Strelivo a náloživo	38 ks
Zbierka X - Spojovací materiál	0 ks
Zbierka XI - Chemický materiál	0 ks
Zbierka XII - Ženijný materiál	14 ks
Zbierka XIII - Automobilová technika	127+29 ks
Zbierka XIV - Výstrojný materiál	0 ks
Zbierka XV - Rady, vyznamenania a medaily	0 ks
Zbierka XVI - Bojové zástavy, štandardy, vlajky	0 ks
Zbierka XVII - Obrazy a plastiky	0 ks
Zbierka XVIII - Proviantný materiál	0 ks
Zbierka XIX - Rôzny múzejný materiál	0 ks
Zbierka XX - Optický materiál	0 ks
Zbierka XXI - Zdravotnícky materiál	0 ks
Zbierka XXII - Písomnosti	0 ks
SPOLU expozícia a depozitáre	530 ks
SPOLU digitalizácia + expozícia a depozitáre	1 060 ks

Konzervácia zbierkových predmetov Mo Piešťany k 31.12.2015

Názov zbierky	Počet
Zbierka I - Chladné zbrane	98 ks
Zbierka II - Pištoly a revolvery	29 ks
Zbierka III - Pušky a karabíny	26 ks
Zbierka IV - Automatické zbrane	10 ks
Zbierka V - Delostrelecká technika	0 ks
Zbierka VI - Tanky a obrnená technika	0 ks
Zbierka VII - Letecká technika	0 ks
Zbierka VIII - Technika PVO	6 ks
Zbierka IX - Strelivo a náloživo	10 ks
Zbierka X - Spojovací materiál	61 ks
Zbierka XI - Chemický materiál	3 ks
Zbierka XII - Ženijný materiál	1 ks
Zbierka XIII - Automobilová technika	147 ks
Zbierka XIV - Výstrojný	500 ks
Zbierka XV - Rady, vyznamenania a medaily	347 ks
Zbierka XVI - Bojové zástavy, štandardy, vlajky	71 ks

Zbierka XVII - Obrazy a plastiky	0 ks
Zbierka XVIII - Proviantný materiál	17 ks
Zbierka XIX - Rôzny múzejný materiál	117 ks
Zbierka XX - Optický materiál	0 ks
Zbierka XXI - Zdravotnícky materiál	29 ks
Zbierka XXII - Písomnosti	0 ks
SPOLU	1 472 ks

Základné ošetrenie zbierkových predmetov Mo Svidník k 31.12.2015

Názov zbierky	Základné ošetrenie
Zbierka I - Chladné zbrane	133 ks
Zbierka II - Pištole a revolvery	107 ks
Zbierka III - Pušky a karabíny	200 ks
Zbierka IV - Automatické zbrane	122 ks
Zbierka V - Delostrelecká technika	7 ks
Zbierka VI - Tanky a obrnená technika	1 ks
Zbierka VII - Letecká technika	1 ks
Zbierka VIII - Technika PVO	0 ks
Zbierka IX - Strelivo a náloživo	570 ks
Zbierka X - Spojovací materiál	15 ks
Zbierka XI - Chemický materiál	30 ks
Zbierka XII - Ženijný materiál	20 ks
Zbierka XIII - Automobilová technika	2 ks
Zbierka XIV - Výstrojný materiál	405 ks
Zbierka XV - Rady, vyznamenania a medaily	85 ks
Zbierka XVI - Bojové zástavy, štandardy, vlajky	10 ks
Zbierka XVII - Obrazy a plastiky	4 ks
Zbierka XVIII - Proviantný materiál	55 ks
Zbierka XIX - Rôzny múzejný materiál	17 ks
Zbierka XX - Optický materiál	10 ks
Zbierka XXI - Zdravotnícky materiál	19 ks
Zbierka XXII - Písomnosti	83 ks
SPOLU	1 896 ks

Konzervácia zbierkových predmetov Mo Svidník k 31.12.2015

Názov zbierky	Konzervácia
Zbierka I - Chladné zbrane	0 ks
Zbierka II - Pištole a revolvery	0 ks
Zbierka III - Pušky a karabíny	0 ks
Zbierka IV - Automatické zbrane	1 ks
Zbierka V - Delostrelecká technika	1 ks

Zbierka VI - Tanky a obrnená technika	0 ks
Zbierka VII - Letecká technika	2 ks
Zbierka VIII - Technika PVO	0 ks
Zbierka IX - Strelivo a náloživo	0 ks
Zbierka X - Spojovací materiál	0 ks
Zbierka XI - Chemický materiál	0 ks
Zbierka XII - Ženijný materiál	0 ks
Zbierka XIII - Automobilová technika	1 ks
Zbierka XIV - Výstrojný materiál	0 ks
Zbierka XV - Rady, vyznamenania a medaily	0 ks
Zbierka XVI - Bojové zástavy, štandardy, vlajky	0 ks
Zbierka XVII - Obrazy a plastiky	0 ks
Zbierka XVIII - Proviantný materiál	0 ks
Zbierka XIX - Rôzny múzejný materiál	0 ks
Zbierka XX - Optický	0 ks
Zbierka XXI - Zdravotnícky materiál	0 ks
Zbierka XXII - Písomnosti	0 ks
SPOLU	5 ks

Výstavy a kultúrno-spoločenské podujatia VHM za obdobie 1. 1. 2015 - 31. 12. 2015

PODUJATIA / AKCIE	Počet
Stále expozície	3
Dlhodobé výstavy	1
Krátkodobé tematické výstavy	4
Kultúrno-spoločenské podujatia	11
Spolu	19

EXPOZÍCIE:

- expozícia VHM v Piešťanoch „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 - 1992“
- expozícia VHM vo Svidníku „Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 - 1945“
- expozícia VHM v prírodnom areáli Dukla

10. ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

a) zahraničné pracovné cesty: medzinárodné vedecké konferencie a iné aktivity

1. Česká republika

Česká republika, Praha, 17. 3. - 18. 3. 2015 (2 osoby x 2 dni, Mgr. Peter Kralčák, PhD., mjr. Mgr. Miroslav Burčík), plánovaná ZPC, rozvoj bilaterálnej spolupráce - účasť na slávnostnom otvorení novej budovy Vojenského ústredného archívu v Prahe.

Česká republika, Praha, Hradec Králové, 30. 3. - 1. 4. 2015 (1 osoba x 3 dni, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na rokovaní Rady Národného múzea Praha a aktívna účasť na X. ročníku konferencie České, slovenské, československé dejiny 20. storočia.

Česká republika, Praha, 12. 4. - 17. 4. 2015 (1 osoba x 6 dní, doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na medzinárodnej konferencii k 70. výročiu bojov 1. čs. armádneho zboru pri oslobodzovaní Československa. a archívny výskum v Archíve bezpečnostných zložiek.

Česká republika, Brno, 26. 5. - 27. 5. 2015 (1 osoba x 2 dni, doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.), neplánovaná ZPC, aktívna účasť a prednesenie referátu „Postih trestných činov proti životu a zdraviu v stredovekej Bratislave“ na medzinárodnej vedeckej konferencii na Právnickej fakulte Masarykovej univerzity.

Česká republika, Liberec, 20. 8. - 21. 8. 2015 (1 osoba x 2 dni, Mgr. Matej Medvecký, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na 25. ročníku česko-slovenského seminára.

Česká republika, Praha, 21. 9. - 23. 9. 2015 (3 osoby x 3 dni, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD., Mgr. Jana Zaťková, PhD, Mgr. Peter Chorvát, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na konferencii „Rok 1915 - noví nepriatelia, nové výzvy“, prednesenie príspevku Chorvát, P.: Konštituovanie a prvá fáza existencie pozorovacích staníc v Uhorsku (1914 - 1915).

Česká republika, Praha, 5. 10. - 9. 10. 2015 (1 osoba x 5 dní, doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.), plánovaná ZPC, medzinárodná konferencia „Od veduty k fotografii. Inscenovanie mesta v jeho histórii“, organizátor Archiv Hlavního města Prahy - referát Reflexia kráľovských korunovácií na vedutách Bratislavy archívny výskum slovacikálnych militárií v Městském archívu Praha.

Česká republika, Hradec Králové, 13. 10. - 15. 10. 2015 (1 osoba x 3 dni, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na 43. zasadaní česko-slovenskej komisie historikov.

Česká republika, Brno, 20. 10. 2015 (2 osoby x 1 deň, Dr. Imrich Purdek, PhD. + vodič), plánovaná ZPC, účasť na spomienkovom stretnutí pri príležitosti slávnostného začatia projektu „Legiovlak“.

Česká republika, Praha, 29. 10. 2015 (2 osoby x 1 deň, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD. + vodič), plánovaná ZPC, aktívna účasť na rokovaní Rady Národného múzea Praha.

Česká republika, Poděbrady 25. 11. - 27. 11. 2015 (1 osoba x 3 dni, doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.), neplánovaná ZPC, medzinárodná konferencia „Poděbradská éra v zemích České koruny“. Referát „*Matej Korvín a Juraj Poděbradský. Od náklonnosti k nepriateľstvu*“.

2. Helénska republika

Helénska republika, Atény, 27. 4. - 30. 4. 2015 (2 osoby x 4 dni, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD., Mgr. Matej Medvecký, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na medzinárodnej vedeckej konferencii CSWG Étos bojovníka, Duša národa a vojenstvo.

2. Poľská republika

Poľská republika, Zarzsyn, Dukla, 5. 10. 2015 (4 osoby x 1 deň, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD., Mgr. Peter Kralčák, PhD., mjr. Ing. Milan Kubizniak, mjr. Mgr. Miroslav Burčík), plánovaná ZPC, aktívna účasť na spomienkových pietnych stretnutiach pri príležitosti 71. výročia Karpatsko-duklianskej operácie.

3. Ruská federácia

Ruská federácia, Moskva, 10. 11. - 12. 11. 2015 (1 osoba x 3 dni, Dr. Imrich Purdek, PhD.), plánovaná ZPC, účasť na 13. zasadaní Medzivládnej slovensko-ruskej komisie pre starostlivosť o vojnové hroby a pamätníky.

4. Srbsko

Srbsko, Belehrad, 2.11. - 6. 11. 2015 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Peter Chorvát, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na konferencii „The Great War in 1915“, Prednesenie príspevku Chorvát, P. - Čaplovič, M.: Česi a Slováci v srbských dobrovoľníckych vojenských jednotkách (1915 - 1916).

b) zahraničné pracovné cesty: archívny výskum, štúdium, odborná spolupráca

1. Česká republika

Česká republika, Praha, 16. 3. - 20. 3. 2015 (3 osoby x 5,5 dňa, PhDr. Igor Baka PhD., Mgr. Alexej Maskalík, PhD., Mgr. Matej Medvecký, PhD.), plánovaná ZPC - archívny výskum slovacikálnych militárií vo VÚA - VHA Praha.

Česká republika, Praha, 20. 4. - 24. 4. 2015 (1 osoba x 4 dni, Mgr. Peter Chorvát, PhD.) - plánovaná ZPC, štúdium slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve - Vojenskom historickom archíve Praha v rámci projektu „Pramene k vojenským dejinám Slovenska IV/1.“

Česká republika, Praha, 18. 5. - 22. 5. 2015 (3 osoby x 5,5 dňa, PhDr. Igor Baka PhD., Mgr. Alexej Maskalík, PhD., Mgr. Matej Medvecký, PhD.), plánovaná ZPC - archívny výskum slovacikálnych militárií vo VÚA - VHA Praha.

Česká republika, Praha, 13. 7. - 17. 7. 2015 (2 osoby x 5,5 dňa, PhDr. Igor Baka PhD., Mgr. Alexej Maskalík, PhD.), plánovaná ZPC - archívny výskum slovacikálnych militárií vo VÚA – SA Olomouc.

Česká republika, Praha, 26. 10. - 30. 10. 2015 (1 osoba x 6 dni, doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.), plánovaná ZPC, štúdium slovacikálnych militárií, výskum v Archíve bezpečnostných zložiek Praha.

Česká republika, Praha, 2. 11. - 6. 11. 2015 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Matej Medvecký, PhD.), plánovaná ZPC, archívny výskum vo VUA - VHA Praha a Archíve bezpečnostných zložiek Praha.

Česká republika, Praha, 23. 11. - 27. 11. 2015 (2 osoby x 5,5 dňa, PhDr. Igor Baka PhD., Mgr. Alexej Maskalík, PhD.), plánovaná ZPC - archívny výskum slovacikálnych militárií vo VÚA - VHA Praha.

2. Maďarsko

Maďarsko, Budapešť, 30. 3. 2015 - 3. 4. 2015 (1 osoba x 5 dní, doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.), plánovaná ZPC, archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom ústave, v Maďarskom národnom archíve a Maďarskej národnej knižnici.

Maďarsko, Budapešť, 5. 6. 2015 - 6. 6. 2015 (1 osoba x 2 dni, doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.), neplánovaná ZPC, účasť na zasadnutí redakčnej rady Hadtörténelmi közlemények v Budapešti.

Maďarsko, Budapešť, 13. 10. 2015 - 14. 10. 2015 (1 osoba x 2 dni, doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.), neplánovaná ZPC, účasť na zasadnutí Slovensko-maďarskej komisie historikov.

3. Spolková republika Rakúsko

Spolková republika Rakúsko, Viedeň, 2. 11. - 6. 11. 2015 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Peter Chorvát, PhD.) plánovaná ZPC - archívny výskum slovacikálnych militárií v KA Viedeň.

Spolková republika Rakúsko, Viedeň, 23. 11. - 27. 11. 2015 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Jana Zátková, PhD.) plánovaná ZPC - archívny výskum slovacikálnych militárií v KA Viedeň.

c) zahraničné pracovné návštevy: rozvoj bilaterálnej spolupráce

Slovenská republika, Bratislava, Piešťany, 25. 6. - 26. 6. 2015 (3 osoby - 2 osoby z VHÚ Praha a 1 osoba AČR x 2 dni) plánovaná ZPC - rozvoj bilaterálnej spolupráce medzi VHÚ Bratislava a VHÚ Praha - príprava zámeny múzejných predmetov.

Slovenská republika, Bratislava, Piešťany, 30. 9. - 1. 10. 2015 (3 osoby - 2 osoby z VHÚ Praha a 1 osoba AČR) plánovaná ZPC - rozvoj bilaterálnej spolupráce medzi VHÚ Bratislava a VHÚ Praha - zámena múzejných predmetov.

11. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA VHÚ V ROKU 2015

VHÚ v roku 2015 plnil úlohy v rámci svojej pôsobnosti v podmienkach pretrvávajúceho nedostatku rozpočtových prostriedkov, ktoré dlhodobo výrazne sťažujú podmienky a bránia v komplexnom plnení plánovaných úloh ústavu, a to najmä v oblasti rutínnej a štandardnej údržby a ostatných tovarov a služieb. Rozpis záväzných ukazovateľov nezohľadňoval nevyhnutné náklady na postupné sprevádzkovanie objektov určených na užívanie VHM, a tiež na ochranu a revitalizáciu kultúrnych pamiatok a vojnových cintorínov v správe VHÚ. Činnosť VHÚ taktiež nepriaznivo ovplyvňoval aj poddimenzovaný počet odborných zamestnancov, predovšetkým vo VHM a VHA.

VHÚ aj v roku 2015, napriek uvedenej nepriaznivej skutočnosti, úspešne zabezpečoval rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy plnením plánovaných vedeckých projektov a úloh. V hodnotenom období nadviazal na úspechy dosiahnuté pri prezentovaní a sprístupňovaní dosiahnutých výsledkov prostredníctvom publikačnej činnosti a aktívnej účasti na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí.

VHÚ, resp. jeho archívne pracovisko v Bratislave, v plnom rozsahu poskytoval archívne služby a plnil ostatné odborné úlohy vyplývajúce z jeho pôsobnosti, čím zabezpečoval rozvoj vojenského archívniectva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V oblasti múzejnej činnosti pokračoval v spolupráci s ozbrojenými silami SR podľa plánu prevozu predmetov múzejnej hodnoty z útvarov a zariadení OS SR, ktoré VHÚ získal na základe zmlúv o bezodplatnom prevode majetku štátu. Plnenie úloh vyplývajúcich pre VHM zo strategických cieľov Stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018 výrazne negatívne ovplyvňuje skutočnosť, že sa do rozpočtu VHÚ na ich realizáciu v roku 2015 nepodarilo presadiť ich finančné krytie priamou dotáciou zriaďovateľa.

Napriek pretrvávajúcemu dlhodobému nedostatku rozpočtových prostriedkov sa podarilo v roku 2015 skvalitniť pracovné podmienky pre príslušníkov a zamestnancov VHÚ, ako aj podmienky pre domácich aj zahraničných návštevníkov v expozíciách VHM v Piešťanoch a Svidníku, ako aj bádateľov v priestoroch študovne VHA Bratislava.

12. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV VHÚ

Rezort ministerstva obrany - ústredný orgán štátnej správy Ministerstvo obrany SR: rozvoj vojenskej historickej vedy, rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy, vojenského archívniectva a múzejníctva; odborná ochrana a využívanie národného kultúrneho dedičstva; expertízy, vojenskohistorické analýzy, odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, k zapožičaniu bojových zástav vojenským útvarom a vojenským zväzkom, k zapožičaniu historických názvov a čestných názvov vojenským útvarom a vojenským zväzkom, návrhy rozkazov ministra obrany na priznanie znakov vojenským útvarom, školám, ústavom a zariadeniam rezortu ministerstva obrany, návrhy príhovorov a prejavov k historickým výročiam, vojenská symbolika, publikačná činnosť...;

Ozbrojené sily SR: publikačná činnosť, prednášky, vojensko-historické služby a iné druhy výstupov na podporu rozvoja vzdelávania a výchovy; odborná metodická a materiálna pomoc vojenským telesám v oblasti práce s vojenskými tradíciami;

Štátne orgány, inštitúcie, organizácie z iných rezortov: najmä Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo zahraničných vecí (zastupiteľské úrady v zahraničí), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR: posudková a expertízna činnosť, odborné poradenstvo (medzinárodné dohody o vojnových hroboch, odškodňovanie, rehabilitácie...), opisy z archívnych dokumentov a výpisy z nich, odborné stanoviská pre potreby súdov, prokuratúr a vyšetrovateľov (vojnové represálie, vojnové zločiny...), referáty, prednášky.

Odborná a laická verejnosť: sprístupňovanie najnovších poznatkov vojenskej historickej vedy prostredníctvom publikačnej činnosti (syntézy, monografie, zborníky, odborný vojensko-historický časopis, štúdie, články), seminárov, konferencií, prednášok, výstav, poskytovania archívnych a knižničných služieb.